Regd No H NL 18

విడిప్రతి 40 పైసలు

శుక్రవారం 4-7-75

శుభాకాంక్షలు!

ప్రింటింగ్ పనులు మాకిచ్చి పాఠకులలో ప్రారంభించిన పైవాన్ను కార్యాలయంలో సారథి ప్రింటర్సు శుభాకాంక్షలు అందచేస్తుంది!

యాజమాన్యం

సారథి ప్రింటర్సు

నెల్లూరు

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 47 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 27

కావలెను

మా ఫాక్టరీలో తయారగు సన్‌ఫ్లవర్ ఆయిల్, మరియు వేరుశనగనూనె, కేక్ (పిండి) నిలువచేసి, రిటైల్ డీలర్లకు సప్లయి చేయుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ముఖ్యకేంద్రములలో ఏజెంట్లు కావలెను

—వివరములకు—

మేనేజర్,

సన్‌ఫ్లవర్ ఆయిల్ ఫ్యాక్టరీ

ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటు – నెల్లూరు

ప్రధాని జగన్నాథ రథం కదిలింది!

అది పాటున పడేలోగా దేశం పాటున పడుతుందా?

(మా రాజకీయ పరిశీలకుడు)

జగన్నాథ రథం కదిలింది; ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ ఇరవై సూత్రాలతో కూడిన ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని దేశం ముందుంచింది. ఈ కార్యక్రమం దృఢతర దీక్షతో, పట్టుదలతో అమలు జరిగితే, రథం పాటున పడేలోగా దేశంస్థితికూడా ఒక విధంగా పాటున పడవచ్చునేమోననిపిస్తుంది. పరిస్థితులు, వాతావరణం ఆ ఆశలను కల్పిస్తున్నాయి!

గతబుధవారంనాడు ప్రధాని రేడియోలో దేశప్రజలతో మాట్లాడింది. సరిగా ఈ బుధవారంనాడు ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని ప్రకటించింది. ఆమె చెప్పింది—ఈ కార్యక్రమంలోని అన్ని అంశాలు కొత్తవికాదని, ఆలోచనలో ఆచరణలో వున్న వేనని చెప్పింది. ఆచరణలో అవరోధాలవల్ల అవి సక్రమంగా అమలు జరగలేదని ఆమె వెలిబుచ్చింది. అత్యయిక పరిస్థితివల్ల ఎటువంటి అడ్డంకులులేకుండా వాటిని అమలు జరిపే అవకాశం కలుగుతుందనే ఆశాభావాన్ని ఆమె కనపరచింది. ఆర్థిక—ఇభ్యున్నతి హస్తలాఘవంతో అయ్యేది కాదని. వజ్ర సంకల్పంతో, సుస్పష్టమైన లక్ష్యంతో, కష్టించి పనిచేయడంలోనే అభివృద్ధికి కంపున్నదని ఆమె హెచ్చరించింది. అంతే దురాశలు పెట్టుకోవద్దని చెప్పడన్నమాట

కార్యక్రమంలో కొత్త అంశాలుకూడా చాల వున్నాయి. కార్యక్రమం వివరాలకు పోయేముందు అంతకుక్రితం ఒక సందర్భంలో ప్రధాని అన్నమాట గమనార్హం. తాను అతివాదిని, మితవాదినికాదని, మధ్యేవాదినని ఆమె ప్రకటించింది. అంటే తాను వాస్తవవాదినని ఆమె చెప్పకన్నదన్నమాట. ఆ అభిప్రాయం ఈ ఆర్థిక కార్యక్రమంలో ప్రతిబింబించిందనే చెప్పాలి. ఈ కార్యక్రమం సమాజంలోని అన్నివర్గాలకు, అన్ని అంతస్తులవారికి వర్తిస్తుంది పెట్టుబడిదార్లను, సంపన్నులను వేధించడంలేదుకాని, వారిని వదలిపెట్టడంకూడా లేదు. పేద, మధ్యతరగతివారికి, రైతులు, కూలీలు, శ్రామికులు, నిరుద్యోగులు, విద్యార్థులకు ప్రోత్సాహంవుంది. అందువల్లనే ప్రధాని ఆర్థిక కార్యక్రమానికి సర్వత్రా హర్షం కనిపిస్తుంది.

ధరల తగ్గుదలకు చర్యలు కొనసాగింపు; ఉత్పత్తి, సేకరణ, పంపకాలను కట్టుదిట్టం చేయడం; ప్రభుత్వ వ్యయాన్ని పరిమిత పరచడం; భూపరిమితులను శీఘ్రంగా అమలు జరిపి, మిగులు భూమిని సత్వరం పంపకం చేయడం; పేదలు, బలహీన వర్గాలవారికి ఇళ్ల స్థలాల పంపిణీని త్వరిత పరచడం వగైరాలన్నీ పాత అంశాలే. అంశాలు పాతవేఅయినా, అమలు జరపడంలో కొత్తదనం, కఠినదనం, చురుకుదనం వుంటుందనుకోవాలి.

గ్రామీణరంగానికి సంబంధించిన కార్యక్రమంలో సన్నకారు రైతులకు, వ్యవసాయ కూలీలకు, చేనేత పారిశ్రామికులకు సంబంధించిన ఆకర్షణీయమైన అంశాలు చాల వున్నాయి. సన్నకారు రైతులు, భూములులేనిపేదల ఋణగ్రస్తత విషయం అందులో ముఖ్యం. ఐదుఎకరాలలోపు రైతులు, వ్యవసాయ కూలీలు, తదితర చేతివృత్తులవారి అప్పులకుసంబంధించి మారిటోరియం ప్రకటింపబడుతుంది. అంటే దావాలు, డిక్రీలు లేకుండా ప్రస్తుతానికి రక్షణ కల్పించబడుతుంది. క్రమంగా వీరందరూ ప్రయివేటు ఋణదాతలనుండి విముక్తి పొందడానికి, ఋణసౌకర్యం పొందడానికి పథకాలు తయారు చేయబడతాయి. గ్రామీణప్రాంతాల్లో బ్యాంకులు నెలకొల్పబోతున్నామని ఆర్థికమంత్రి సుబ్రహ్మణ్యం చెప్పడంలోనిఉద్దేశ్యం ఇదిగానేవుంటుంది ప్రయివేటు ఋణదాతల బాకీల వసూలుకు మారటోరియమేకాని; ప్రభుత్వం, బ్యాంకులు, సహకార సంస్థల అప్పుల వసూలుకు ఇది వర్తించదు. పల్లెల్లో ఇప్పటికే అప్పు పుట్టడంలేదు; మారటోరియంవల్ల ఆ పరపతి మరీ స్తంభించిపోతుందేమో!

వ్యవసాయకార్మికుల వేతన చట్టాల పునఃపరిశీలన ప్రధాని కార్యక్రమాల్లో ఒక అంశం. ఇదీ అవసరమైనదే వేతనంతోపాటు పనివేళలు నిర్ణయించడం కూడా ముఖ్యం.

కొత్తగా దాదాపు 125 లక్షల ఎకరాలకు నీటివసతి కల్పించబడుతుంది. దీనికి కాలనిర్ణయం అందులో వివరించబడలేదు. విద్యుచ్ఛక్తి పెంచడంలో కూడా ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకోబడతాయి సూపర్ థర్మల్‌స్టేషన్ల ఏర్పాటుకు కేంద్ర పూనుకొంటుంది

వ్యవసాయం తర్వాత, ఎక్కువమందికి జీవనోపాధిగా వుండేది చేనేత పరిశ్రమ; దీని అభివృద్ధికి ప్రత్యేక పథకాన్ని అమలు జరుపుతామని ప్రధాని చెప్పింది ఇదీ ముఖ్యమైన అంశమే

పట్టణాలకు సంబంధించినవి కొంత తీవ్రంగానే వుంటాయి. పట్టణాలలో, పట్టణాలలో చేరగిన భూములు సాంఘికపరమవుతాయి. ఖాళీ స్థలాలమీద, కొత్తగా కట్టబోయే భవనాల విస్తీర్ణంమీద పరిమితి విధించబడుతుంది. నల్లధనం ఇళ్ళరూపంలోకి మారిన దేవేభవనాల విషయం గట్టిగా పట్టిచూస్తారు ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టి, తక్కువ విలువచూపి, పన్నులు ఎగవేస్తారు. అటువంటివాటికి సరైన విలువకట్టడానికి ప్రత్యేక సిబ్బందిని నియమిస్తారు; నేరస్తులకు సత్వరం కఠినశిక్షలు పడి

స్తారు. ఈ పద్ధతిలో చాలమంది దొరలు దిక్కులేకపోతారు! పట్టణాలలోని ఇళ్ళు, అస్తులేకాదు; పల్లెల లోని ఆస్తిపాస్తుల అమ్మకాలలోకూడా విలువ తగ్గించి చూపడం జరుగుతున్నది. అనాదిగా ఎంతో దగా జరిగిపోతున్నది, ప్రభుత్వానికి ఎంతో ఆదాయం పోతున్నది. దీని ప్రస్తావన ప్రధాని కార్యక్రమంలో లేదు.

పారిశ్రామికులకు సంబంధించి, పెట్టుబడుల నిబంధనలలో సడలింపు వుంటుంది. దిగుమతి లైసెన్సుల దుర్వినియోగంచేసేవారిమీద కఠినచర్యలుంటాయి. పరిశ్రమలలో కార్మికుల భాగస్వామ్యానికి కొత్తపథ

—కొరవ 6 వ పేజీలో

ఆర్డినెన్సులు

ఎవరినైనా ఏ కారణం తెలుపకుండానే 'మీసా' క్రింద అరెస్టు చేసి. సంవత్సరకాలం నిర్బంధంలో వుంచే అధికారం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకిస్తూ 29 తేది రాత్రి రాష్ట్రపతి ఆర్డినెన్సు జారీచేశారు.

స్మగ్లర్ల ఆస్తిపాస్తులను స్వాధీనపరచుకునే అధికారం ప్రభుత్వానికిస్తూ 1 తేది మరొక ఆర్డినెన్సు

రాజ్యాంగంలోని ప్రాథమిక హక్కుల అమలుకు కోర్టులకెక్కే హక్కును తాత్కాలికంగా రద్దుచేస్తూ 28 తేది ఇంకొక ఉత్తర్వు

మొత్తానికి రాష్ట్రపతికి చేతినిండాపని!

లీజు వేలం ప్రకటన

శ్రీ ప్రసన్న విశ్వేశ్వరస్వామివారి దేవస్థానం

మైపాడుగ్రామం - నెల్లూరుజిల్లా

శ్రీ స్వామివారికి సంబంధించియుండు గంగపట్నం మధ్య కాలవ మూల ఇంద్రిగ అన్నప్రదేశమునందు మాగాణి య 172-43 లు, మెట్ట యు 288-27 సెంట్లు భూమి లోగడ చూపిన విధముగ ఐదు, పదిఎకరముల విత్తు అందరికీ అందుబాటులో వుండునట్లుగా విభజించి గంగపట్నం గ్రామంలో 7-7-75 తేదిఉదయం 10 గంటలకు ఆ ప్ర. హైకోర్టు ఉత్తర్వుల మేరకు బహిరంగ వేలంలో కౌలునకియ్యబడును. నీటివసతి, రాకపోకలవసతులుకలిగి అన్ని పంటలకు యోగ్యమైనట్టి భూమి. పాటదలచినవారు విత్తు 1-కి రూ. 1000 లు ప్రథమ ధరావత్తు చెల్లించి పాటలో పాల్గొనవలసినది. తదితర విషయములు దేవస్థానం ఆఫీసులో తెలిసికొనవచ్చును.

ఇట్లు,

ఎ. యల్. నరసింహయ్య,

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

—ధర్మకర్తల మండలి—

శ్రీ పట్నం పేరారెడ్డి (ఛైర్మెన్)

2) శ్రీ చర్లంచర్ల రాఘవరెడ్డి (జస్టి 3) శ్రీ కొండూరు ఆదిశేషారెడ్డి

4) శ్రీ అయితా చెంచులక్ష్మయ్య 5) శ్రీ చిట్టికోయిన సుబ్బయ్య

6) ఈదూరు రమణమ్మ

ప్రధానికి నెల్లూరు జేజేలు!

ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ ఇరవై అంశాల ఆర్థిక కార్యక్రమానికి జేజేలుచెప్తూ జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆనం భక్తవత్సలురెడ్డి ఒక ప్రకటన చేశారు. ఈ కార్యక్రమం అమలులో జిల్లాలోని కాంగ్రెస్ వాదులు సంపూర్ణంగా సహకరించగలరని ఆయన ప్రధానికి, ముఖ్యమంత్రికి హామీ యిచ్చారు.

సకాలంలో లెవీ చెల్లించడం ద్వారాను, మిగులు ధాన్యాన్ని ఇవ్వడం ద్వారాను ప్రభుత్వంతో సహకరించవలసిందిగా శ్రీ భక్తవత్సలురెడ్డి జిల్లాలోని రైతాంగానికి విజ్ఞప్తి చేశారు.

• • •

డి. పి. ఆర్. ఓ. శ్రీ పి. పెంచలయ్య అధ్యక్షతన 3 తేది జరిగిన జిల్లా గెజిటెడ్ ఉద్యోగులసంక్షేమసంఘ కార్యవర్గ సమావేశం, అత్యయికపరిస్థితిని ప్రవేశపెట్టినందుకు, ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని ప్రకటించినందుకు తమ హర్షామోదాలను ప్రకటిస్తూ తీర్మానించింది. కార్యక్రమం అమలులో తమ సభ్యుల సహకారం పూర్తిగా వుండగలదని ప్రధానికి, ముఖ్యమంత్రికి హామీయిచ్చారు. సమావేశంలో కార్యదర్శి శ్రీ పి. పిచ్చయ్యకూడా మాట్లాడారు.

• • •

అగ్రికల్చరల్ లేబర్ ఫెడరేషన్‌—దానిపేరతో శ్రీ ఐ.వి. చిన్నయ్య ప్రధానికి ఒక టెలిగ్రాం ఇచ్చాడట—భూవరిమితుల చట్టాన్ని సత్వరం అమలు జరపమని; మిగులు భూముల్ని పంచమని.

• • •

శ్రీ ఎల్. వి. కృష్ణారెడ్డి పేరుతో ఒక కాగితం వచ్చింది—1 తేది వుదయం 9 గంటలకు టి. వి. గెస్ట్‌హౌస్‌లో బ్రేక్‌ఫాస్టుకు రావలసింది అని. ఆ ఫాస్టు ఎందుకైంది అందులో లేదు. తర్వాత తెలిసింది—కృష్ణారెడ్డిగారి కార్మికసంఘాలు ప్రధానికి మద్దతు ప్రకటించాయట. డి. పి. ఆర్. ఓ. గారు పంపలేదేమి ఈ వార్త?

—

జమీన్ రైతు

శ్రీ రాక్షస నామ సంవత్సర ఆషాఢ శుద్ధ దశమి
4-7-1975 శుక్రవారం

యంత్రాంగం కావాలి!

ప్రతి అంగడిముందు నిత్యజీవితావసర వస్తువుల ధరలు, స్టాకును తెలిపే బోర్డులు వుండాలని ప్రభుత్వం ఉత్తరువు చేసింది. అట్లావుంచనివారు తీవ్రంగా శిక్షింపబడతారనికూడా హెచ్చరించింది. ధరల బోర్డులు ఇంతకుముందే అన్ని అంగళ్ళముందు కనపడుతున్నాయి. అందువల్ల కొత్తగా పెట్టవలసిన అవసరం తక్కువగా వుంటుంది. కొత్తగా తెలియజేయవలసిందల్లా ఏ వస్తువు ఎంత స్టాకువుండేది మాత్రమే! 'ప్రస్తుతం స్టాకులేదు' అనే బోర్డులు తప్ప, ఇంత స్టాకువుంది అని ప్రకటించే బోర్డులు లేవు. ధరలతోపాటు స్టాకును తెలియ జేయడంకూడా అవసరమే.

ధరలు, స్టాకు బోర్డులవల్లనే ప్రభుత్వం ఆశించే లాభం ప్రజలకు చేకూరదు. సాధారణంగా కొరతగావుండే వస్తువు, ధర నిలకడలేని వస్తువు ఎప్పుడూ స్టాకు వుండదు. స్టాకువున్నా అంగడిలో కనపడదు. అదీకాక సామాన్యప్రజలు తమ జీవితావసరవస్తువులు కొనుక్కునేది పెద్ద అంగళ్ళలోకాదు; చిన్నచిన్న దుకాణాలలో. అటువంటి దుకాణాలు అనేకంగా వుంటాయి. పెద్ద అంగళ్ళలోని ధరలకు, చిల్లర దుకాణాల ధరలకు చాల వ్యత్యాసం వుంటుంది. చిల్లర దుకాణాలవి ఒక విధంగా దోపిడీ అన్నా అతిశయోక్తి కాదు. వీటికి బోర్డులులేవు గీర్డులు లేవు; వాళ్ళు చెప్పిందే ధర. ధరల బోర్డులు కాని, ఇతర నిబంధనలుకాని, సరైన అమలు జరుగుతేగాని ఇంకా చిల్లర దుకాణాల దారికి రాలేదు. అంటే పెద్దఅంగళ్ళలో ధరలు తగ్గినా, లేక సరైన ధరలున్నా, చిల్లర దుకాణాలమీద ఆధారపడిన అసంఖ్యాకమైన సామాన్యజనం అధికధరలే చెల్లించుకోవలసి వస్తున్నదన్న మాట.

బోర్డులు కాదు ముఖ్యం; ప్రతివస్తువుకు ధర నిర్ణయించాలి. ఆ నిర్ణీతధరకు అమ్ముతున్నారా లేదా అని తరచు తనిఖీ జరగాలి. అదేకాక, ఏఏ వర్తకుడు ఏఏ వస్తువు ఎంతెంత స్టాకు తెప్పించింది, ఎంత అమ్మింది, ఎంత నిల్వ వుండేది సరిచూడాలి. అప్పుడుకాని ధరల బోర్డులవల్ల ప్రజలకు ప్రయోజనం వుండదు సిమెంటు తీసుకోండి; ఇది నిత్యజీవితావసర వస్తువుకాదు, పేద సాదకు అవసరమైన వస్తువుకాదు. కాని బహుళ ప్రయోజనకరమైంది. దీనిమీద ధర కంట్రోలు వుందికాని, పంపకం కంట్రోలులేదు. వ్యాపారులకు స్టాకేమో వస్తున్నది; కాని కంట్రోలు ధరకు ఒక్క బస్తాకూడా దొరకడంలేదు. బిల్లుపుస్తకానికి, స్టాకు పుస్తకానికి తేడా వుండదు. మరి ఎట్లా పోతున్నట్లు? ఏమవుతున్నట్లు? అధికధరకు అమ్ముకోబడుతున్నదనే అనుకోవాలి. ఫ్రీమార్కెట్‌లో చక్కెరకు ధరనిర్ణయంవున్నట్లులేదు కిలో నాలుగు మొదలు ఎనిమిది రూపాయల వరకు వుంటుంటుంది. ఇంత వ్యత్యాసం ఎందుకుండాలి? చక్కెర ఈ రోజుల్లో పసిబిడ్డకుకూడా అవసరమైనవస్తువు అటువంటిదాని విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమిశ్రద్ధ తీసుకున్నట్లు? ఇవేకాదు; పేద సాదకు అత్యవసరమైన ఉప్పు మిరపకాయ చింతపండువంటి వస్తువుల ధరలు అస్థిరంగా, అస్తవ్యస్తంగా వుంటున్నాయి. మిరపకాయలు కిలో పదిహేను రూపాయలు! ప్రతివాళ్ళూ కొని తీరవలసినవస్తువు; కాని ఎట్లా కొనగలుగుతారు? బియ్యం, గోధుమల ధరలు తప్ప మరే వస్తువుల ధరల విషయం ప్రభుత్వము అంతగా పట్టించుకోదు. బియ్యం ధర తగ్గితేనే చాలదు; తక్కిన నిత్యావసర వస్తువుల ధరలుకూడా అదుపులో వుంచితేనే సామాన్యప్రజలకు వెసలుబాటు.

అదీకాక, వస్తువులకు వున్నధరలే పైఅంతస్తు మధ్యతరగతివారికికూడా అందుబాటు కావడంలేదు. కొన్నికొన్ని వస్తువుల ధరలు, ముఖ్యంగా గుడ్డల వంటివాటి ధరలుచూస్తే గుండె పగులుతుంది ధరల అదుపు అంటే అమ్మకంలో అదుపేకాదు; అసలు ఉత్పత్తి ధరలే తగ్గేటట్లు చూడాలి. అది చాల ముఖ్యం. ధరలు కంట్రోలు చేసినా, బోర్డుద్వారా ప్రకటించినా అవి అమలు జరుగుతున్నదీ లేనిదీ చూచే యంత్రాంగం మనకు లేదు. ఉన్న యంత్రాంగంకూడా నిజాయితీ అయిందికాదు. చట్టాలు నిబంధనలు లేకకాదు; వాటిని అచ్చితంగా అమలు జరిపే యంత్రాంగం లేనందువల్లనే ప్రభుత్వ ఆశయాలు, విధానాలు, చట్టాలు విఫలమవుతున్నవి; ప్రజల బాధలు యథాతథంగా వుంటున్నవి; ప్రభుత్వాలు అపఖ్యాతిపాలవుతున్నవి. ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని పటిష్టం చేయడమే కాకుండా, ధరల అదుపువంటి బాధ్యతల నిర్వహణకు ప్రత్యేక యంత్రాంగాన్ని తగినంతగా నియమించడము, దానిచేత సక్రమంగాపనిచేయించడము అవసరం. అత్యవసర పరిస్థితి ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి పట్టిన బూజునుకూడా దులప గలిగితే సార్థకంగా వుంటుంది.

— —

జనవాణి ★ ★ ★ ★ ★

రామానాయుడు స్మృతి

నెల్లూరు వెంకటరామానాయుడు స్మృతి చిహ్నం నెల్లూరులో నెలకొల్పడం సముచితమని జయంతి సభలో శ్రీ నాగినేని వెంకయ్యగారు మంచి సూచన చేశారు.

టౌన్‌హాల్లో ఎందరో నెల్లూరు ప్రముఖుల చిత్రపటాలను ఆవిష్కరించివున్నారు జమీన్‌రైతు ఉద్యమ నాయకుడుగా, పత్రికాసంపాదకుడుగా జిల్లాలో ఒకవిశిష్ట స్థానాన్ని అలంకరించిన రామానాయుడుగారి చిత్రపటాన్నికూడా టౌన్‌హాల్లో ఆవిష్కరించడం సంభావ్యం. నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారుకూడా 'జమీన్ రైతు' కార్యాలయ ప్రాంత వీధుల్లో ఒకదానికి ఆయనపేరు పెట్టడం ఉచితం.

తృతీయ జయంతి సభ నాటికైనా పురమందిరంలో రామానాయుడుగారి చిత్రపటం చూడగలమని ఆశిద్దాం!

బుచ్చి —ఎం రామమూర్తి

★

పల్లెలు: చక్కెర

నెల్లూరు టౌనులో చక్కెర పంపకాన్ని క్రమబద్ధం చేసి, అటుతరువాత తగ్గించగల్గారు జిల్లా అధికారులు. కానీ పల్లెల్లో మాత్రం అలందరగావుంది. నాలుగు కిలోలకు కార్డువుంటే రెండుకిలోలే ఇస్తున్నారు. సరఫరా అంతే అనుకుందామా అంటే, బ్లాక్ మార్కెట్లో చక్కెర విరగబడి నవ్వుతూ దర్శనమిస్తుందాయె!

దోపిడీ చెయ్యడంలో టౌను దీర్ఘనమించిపోయారు పల్లెల్లోని డీలర్లు! వారి చీకటి వ్యాపారాన్ని అరికట్టి, పల్లెప్రజలకు కార్డుల ప్రకారం చక్కెర దొరికేట్టు చెయ్యడం అధికారుల కర్తవ్యం. టౌన్లో నివసించేవారికి చక్కెర ఎంత అవసరమో, పల్లె వాసులకూ అంతే అవసరం. వారికి జరిగే అన్యాయం వీరికి జరగాలి

బుచ్చి —వి రామయ్య

★

జీతాలురాని వేతన కార్యదర్శులు!

నెల్లూరుజిల్లా కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆధీనంలో 1974 జనవరి నుండి దాదాపు 30 మంది వేతన కార్యదర్శులు పనిచేస్తున్నారు. వారికి నెలకు రు 150 లు జీతం. 1974 జూలైదాకా అందరికీ సక్రమంగా జీతాలు అందాయి. అప్పట్నుంచి యిప్పటిదాకా-అంటే ఒక్కసంవత్సరంగా- వారికి జీతాలులేవు.

1975 మార్చిలో కార్యదర్శుల జీతాలకుగా రిజర్వ్‌బ్యాంకువారిచ్చిన డబ్బును సెంట్రల్‌బ్యాంకువారు అనామత్తుగా ఉపయోగించుకున్నారని, అందువల్ల జీతాలివ్వడంలేదని తెలుస్తూంది. పరాయి వూళ్లలో ఉద్యోగాలు చేసుకుంటూ, సంవత్సరంకాలం జీతాలులేకుండా గడపడం ఎంత దుర్భరమో వేరుగా చెప్పనక్కర్లేదు. ఉన్నతాధికారులు జోక్యం కల్గించుకుని, కార్యదర్శులకు జీతాలిప్పించి, సెంట్రల్‌బ్యాంకులో ఇకమీదనైనా ఇటువంటి అవకతవక జరక్కుండా చూడకపోతే ఉద్యోగులు నానా ఇబ్బందులపాలవుతారు.

— ఒక బాధితఉద్యోగి

★

సౌత్‌స్టేషన్ను మార్చండి!

నెల్లూరు టౌను దక్షిణంగా పెరగక మునుపు, దర్గామిట్ట ప్రాంతం ఎడారి సాదృశ్యంగా వుండిన రోజుల్లో, ఎన్నో ఏళ్ళ క్రితం రామలింగాపురం ప్రాంతాల్లో సౌత్ రైల్వేస్టేషన్ను ఏర్పాటుచేశారు అనాటికి అదే టౌనుకు దక్షిణ సరిహద్దుగా వుండేది. కాని యిప్పుడు దాదాపు రెండు మైళ్ళు పెరిగిపోయింది. దర్గామిట్టలో పెద్దాస్పత్రి, పారిశ్రామికవాడ, టిబ్బాస్పిటల్, స్పిన్నింగ్‌మిల్స్, ఉద్యోగుల కాలనీ- ఇంకా ఎన్నెన్నో ఏర్పడి, ఆ కొత్త కాలనీగా రూపొందింది. ఈ ప్రాంతానికి అనుకూలంగా సౌత్‌స్టేషన్ను వేదాయపాలెంకు మార్చడం అవసరం.

పైగా ఇప్పటి సౌత్‌స్టేషనువద్ద అండర్ బ్రిడ్జ్ ఏర్పాటుచేస్తున్నారు; అందువల్ల ఆ ప్రదేశమంతా గందరగోళంగా తయారవుతుంది. ఈ స్టేషన్లో గూడ్సులు ఆగవు; లోడింగు అన్లోడింగులేదు. ఒకటి అరా ప్యాసింజర్లు మాత్రం ఆగుతున్నాయి. రాను రాను ఈ స్టేషను ప్రయోజనం పోతుంది.

—కొరవ 7 వ పేజీలో

అన్నె అంజయ్య కాలధర్మం

కృష్ణాజిల్లావాసి, స్వాతంత్ర్య వీరుడు, సుభాష్ చంద్రబోస్ అనుయాయుడు శ్రీ అన్నె అంజయ్య (73) గుండెపోటుతో హైదరాబాదులో దివంగతుడైనారు.

అంజయ్య అనేకసార్లు జైలుకుపోయారు. కాని స్వాతంత్ర్యానంతరం, ఈ కలుషిత వాతావరణం సరిపడకేమో, ఒంటరిగా వుండిపోయారు. రాష్ట్ర సమాచారశాఖ డైరెక్టరు శ్రీమతి రాజ్యం సిన్హా ఆయన కుమార్తె. ఆమెను భగత్‌సింగ్ సహచరుడైన శ్రీ విజయకుమార్‌సిన్హాకిచ్చి వివాహం జరిపారు. తన కుమారుడికి సుభాష్‌పేరే పెట్టుకున్నారు. అంత చిత్తశుద్ధిగల ఆదర్శ రాజకీయవాది శ్రీ అంజయ్య. అంజయ్య వంటి నిష్కళంక రాజకీయవాదులు ఈనాడు నూటికి కోటికి ఒకరుంటారేమో! వ్యతిఫలం ఆశించని, అనుభవించని ఆ స్వాతంత్ర్య యోధునికిదే మా గౌరవాంజలి!

నార్తుమోపూరు గ్రామ పంచాయతి

టెండరు నోటీసు

నార్తుమోపూరు గ్రామపంచాయతిలో ఈ క్రింది సుదహరించిన పని చేయుటకు సదరు గ్రామపంచాయతి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరువారిచేగాని లేక వారి అనుమతిపొందినవారిచేగాని సీలువేసిన టెండరు తే 15—7-75 ది మధ్యాహ్నం 4 గంటలవరకు నార్తుమోపూరుగ్రామపంచాయతి ఆఫీసులో తీసుకొనబడి, అదేరోజు సాయంత్రం 4-20 గంటకు హాజరయిన టెండరుదారుల సమక్షమున టెండర్లు తెరువబడును. టెండరుదారు ధరావతు చెల్లించి రశీదు టెండరుతో కూడా జతపరచవలెను. ధరావత్తు చెల్లించని టెండర్లు నిరాకరింపబడును ఇతర వివరములు ఆఫీసు పనిచేయుకాలములో తెలుసుకొనవచ్చును.

నెం.	పనిపేరు	ఎస్టిమేటు	చెల్లించవల్సిన ధరావత్తు
1)	నార్తుమోపూరు రజకవీధి రాంపు గుండా రోడ్డు మరియు కలజా (రివైను) గోడ నిర్మాణము-	రూ 3,100	రూ 155
2)	1975-76 సంవత్సరకు స్టేషనరీ ఇతర వస్తువులు సప్లయిచేయుట-	—	రూ 25

పై టెండరు ఏకారణములేకనే తిరస్కరించుటకు కార్యనిర్వాహణాధికారి హక్కుగలిగియున్నారు.

యండి. ఇస్మాయిల్.
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.
నార్తుమోపూరు గ్రామపంచాయతి

శుభవార్త

సుఖదాంపత్య జీవితం పొందండి!

వివాహమైనతరువాత పూర్తిగాతృప్తిపొందలేక బాధపడుచున్నవారు (ఏలనగా) నరముల బలహీనత. యింద్రియనష్టము, ఇంద్రియపుష్టిలేనివారు, పురుషత్వముతక్కువ,శీఘ్రస్ఖలితము, దురలవాట్లవలన అంగము చిన్నదై బిగితగ్గిపోవుట ఇటువంటి వ్యాధులలో అగ్నిపరీక్షలలో నెగ్గినవారు డాక్టర్స్ సెక్స్ స్పెషలిస్టు Govt Regd చౌదరిగార్లు 70 సంవత్సరములనుండి వంశపారంపర్యముగా పేరు పొందుచూవస్తున్నవారు మన నెల్లూరుపట్టణములో 13 సంవత్సరాలుగా నడుపబడుచున్న డా. సూరజ్ చౌదరి డిస్పెన్సరీకి విచ్చేసి వారి అమూల్యమైన చికిత్సలను పొందండి. అవసరమైనచో యంత్ర పరికరములద్వారాకూడా చికిత్స చేయబడును.

సూరజ్ చౌదరి డిస్పెన్సరి మదీనా హోటలుకు ప్రక్కన ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

మరణం

వేముంటాక చెంచు రెడ్డి

తే 26-6-75 ది గురువారం

నెల్లూరుతాలూకా సోమరాజుపల్లిగ్రామంలో స్వర్గస్థులైనారు. - కర్మక్రతువులు 6—7—75 తేది ఆదివారం శిలాప్రతిష్ఠ, 7—7—75 తేది సోమవారం బ్రాహ్మణ భోజనాలు సోమరాజుపల్లిలో జరుగును

ఇట్లు,
వేముంటాక శ్రీనివాసమ్మ (భార్య)
,, రామలింగబాబురెడ్డి (కుమారుడు)
,, వసంతకుమారి (కుమార్తె)
పెనుబోలు కరుణాకరరెడ్డి (అల్లుడు)
,, ప్రసూనమ్మ (కుమార్తె)

70 ఏళ్లనాటి నెల్లూరుజిల్లా ప్రముఖులు

1910 అక్టోబరు 21, 22, 23 తేదుల్లో నెల్లూరులో బచ్చు వెంకటసుబ్బయ్యశెట్టి తోటలో జరిగిన రెండవ నెల్లూరుజిల్లా కాన్ఫరెన్సు ప్రతినిధులు చివరిరోజున తీయించుకొన్న ఫోటో ఇది. ఇందర్నీ గుర్తించడం కష్టం; వయోవృద్ధులనడిగినా కొందర్ని గుర్తించలేకపోయారు. మాకు తెలిసినంతవరకు, తెలుసుకొన్నంతవరకు పేర్లు యిస్తున్నాము.

ఎడమవైపునుండి క్రింద కూర్చున్నవారు:- 1. వల్లటూరు సుబ్బానాయుడు, 5 వి. అణ్ణాస్వామయ్యర్, 6. కె. వి. రాఘవాచార్యులు, 7. ఆమంచర్ల సుబ్బకృష్ణారావు, 8 కె వి. వీరరాఘవాచార్యులు, 9 ఒంగోలు వెంకటరంగయ్య, 10. మాడభూషి నరసింహాచారి, 11. దంపూరు రఘుపతిశర్మ, 12. ఆకుల పెదలురెడ్డి.

కుర్చీలో వున్నవారు:- 2. రేబాల శ్రీనరసారెడ్డి, 4. రేబాల సుబ్బరాయుడు, 7. న్యాపతి సుబ్బారావు, 8. వేదాయ మునిసిపల్ ఛేర్మన్ హబిబుల్లాబాషాసాహెబ్, 9 వి. వెంకటేశయ్య, 10. కాకటూరు లింగారెడ్డి, 11. బెజవాడ పట్టాభిరామరెడ్డి, 12 కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డి.

నిల్చున్నవారు-మొదటి వరుస:- 2. చుండూరు వెంకటకృష్ణయ్యశెట్టి, 7. పెళ్లేటి పెంచలురెడ్డి, 11. వై. వెంకటాచలయ్య, 14 మొదలి శ్రీరాములు.

రెండవ వరుస:- 3. ఒవ్వేటి సుబ్బారావు.

రాజభక్తి, మితవాదం
మూడవ జిల్లాకాన్ఫరెన్సులో పరాకాష్ఠ!

1911 ఆగస్టు 18, 19, 20 తేదుల్లో కావలిలో జరిగిన మూడవ నెల్లూరుజిల్లా కాన్ఫరెన్సులో తొలిరోజున ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు కసవరాజు నరసింగరావు చేసిన స్వాగతోపన్యాసం రాజభక్తి పరాయణతకు మితవాద రాజకీయ ధోరణికి పరాకాష్ఠగా చెప్పవచ్చు. "సర్కారువారికి మనవి చేసుకొనటకు జనులకు ఈ ప్రభుత్వంలో పూర్తి స్వాతంత్ర్యము కద్దు. ఇట్టి హక్కులు బాధ్యతలు మనకు కలుగచేసిన్ని యెన్నియో మహోపకారములు కలుగజేసిన ఈ ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వమునకు సదా వందనములు చేయుచూ రాజభక్తి గలవారమై యుండవలె"నని ఆయన ప్రబోధం.

చట్టసమ్మతంగా మనవి చేసుకోవడం అవసరమని, అది రాజద్రోహం కాదని;

> ### 70 ఏళ్లనాటిమాట
> — గోపాలకృష్ణ —

'మనకెన్నియో ఉపకారములొనరించిన ప్రభుత్వమును తల్లక్రిందు చేయవలయునని ప్రయత్నించుట తానెక్కియున్న కొమ్మను క్రింది భాగమున తెగనరుకుటయె'-అని; ఆంగ్ల ప్రభుత్వంవల్ల మనకెన్ని యిబ్బందులున్నా, వారివలె న్యాయదృష్టి నిష్పక్షపాత బుద్ధిగల ప్రభుత్వం వేరొకటి మనకెవ్వరూ రాబోదని ఆయన బల్లగుద్ది వాదించాడు.

ప్రభుత్వం పట్ల ఇంతటి భక్తిశ్రద్ధలు వ్యక్తంచేసినా, పరిపాలనలోని లోపాలను తీవ్రంగానే విమర్శించాడు నరసింగరావు. రు 300 లు శిస్తుగాని రు 2500 లు ఆదాయపు పన్నుగాని చెల్లించేవారే తాలూకా బోర్డు సభ్యత్వానికి, తద్వారా జిల్లా బోర్డు సభ్యత్వానికి అర్హులని నిర్ణయించడంవల్ల విద్యావంతులు, రాజకీయజ్ఞులు 'దేశోపయుక్తములగు కార్యములు చేయుట కవకాశము లేకుండా వుంద'ని; పైగా ఈ బోర్డులకు అధ్యక్షులుగా రివిన్యూ, క్రిమినల్, ఇన్‌కంటాక్సు డివిజనలాఫీసర్లు వుండడంతో, సభ్యులు తమ అభిప్రాయాలను ధైర్యంగా చెప్పే అవకాశం లేకుండా వుందని; అందువల్ల స్థానిక స్వపరిపాలన నామమాత్రంగాను, హాస్యాస్పదంగానూ తయారవుతూ దని నిశితంగా విమర్శించాడు.

నెల్లూరుజిల్లాలో పశుక్షయం దినదినానికి పెరుగుతూ వని, ప్రతి తాలూకా పట్టణాల్లో పశువుల డాక్టర్లను నియమించాలని ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు సూచించాడు.

వ్యవసాయానికి సంబంధించి నరసింగరావు చెప్పింది కొద్దే అయినా, సమగ్రంగా చెప్పాడనే అనాలి-"మనజిల్లాలో వ్యవసాయముతప్ప వేరు ఆధారములేదు ప్రస్తుతపు కోవూరు, నెల్లూరు, గూడూరు తాలూకాలలోని కొన్ని భాగములుతప్ప, యావత్తు జిల్లాకున్ను వర్షాధారముతప్ప గత్యంతరములేదు. ప్రతిసంవత్సరము

—కొరవ 10 వ పేజీలో

గమనిక

సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా

(మినిష్టరీ ఆఫ్ ఫైనాన్సు) వారు నన్ను అప్రూవ్డ్ జ్యూయలరీ వ్యాల్యుయర్‌గా తే 2-6-75 దీ నుండి నియమించియున్నారు కాన ఇన్‌కంటాక్సు చెల్లించువారు వారియొక్క నగలు, వజ్రాలు ముత్యాలు, రాళ్ళు వగైరాలయొక్క విలువలను ఇన్‌కంటాక్సుకు, వెల్తుటాక్సుకు గాను నావద్ద వేయించుకొనవచ్చును.

కనమర్లపూడి నారాయణశెట్టి
అప్రూవ్డ్ నగల వ్యాల్యుయర్
13/594, చిన్నబజారు
నెల్లూరు

ఉన్నాలారు—

దండగమారి హైస్కూళ్లను రద్దుచేయాలి!

రాజకీయాలను వదలి తక్కింగల సంగతులను ముచ్చటించుకోవలసిన సమయం ఇది. అదీ ఒకవిధంగా మంచిదే. ఎప్పుడూ రాజకీయాలతోనే సరిపోతుంటుంది: ఇతర వాటికి చోటుండదు, ఆలోచనపోదు రాజకీయేతరమైన సమస్యలను చర్చించుకోడానికి ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ కాలుసిన త అవకాశం కల్పించింది; అందుకు ఆమెకు కృతజ్ఞత తెల్పాలి!

జిల్లాలో 143 హైస్కూళ్లున్నాయి. ఇందులో జిల్లాపరిషత్తువే దాదాపు 130 వుండవచ్చు. ఈ 130 లో

> ### యథార్థవాది

ఎన్ని వరిపూర్ణమైనస్కూళ్ళుగావుంటాయో తెలియదు. ఎన్నిటికి భవనవసతి వుందో, ఎన్నిటికి లేబరేటరీలున్నాయో, ఎన్నిటి

—కొరవ 8 వ పేజీలో

మీ పిల్లల ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తుకోసం వెంటనే చేర్పండి!

యూనివర్సల్ ట్యుటోరియల్స్

(శ్రీ ఆంజనేయ దేవాలయ సమీపమున)

రాయాజీవీధి :: నెల్లూరు.

B A, B Sc, B Com., Inter, Matric, S S C
తరగతులకు శిక్షణ నొసంగబడును

ఈ కళాశాల అత్యున్నతికి, ఉన్నత ఫలితాలకు
పూర్వవిద్యార్థులే తార్కాణము

1975 మార్చి యస్. యస్. సి. పరీక్షాఫలితములు 6.%
ఆంధ్ర మెట్రిక్ 100%

— మెడికల్ ఎంట్రన్సుకు ప్రత్యేక శిక్షణ —

పునఃప్రారంభము 4-7-75

వెంకటగిరి గ్రామ పంచాయతీ

టెండరు నోటీసు

వెంకటగిరి గ్రామపంచాయతీకి దిగువ నమూదవరచిన పనులకు సీలు వేయబడిన టెండర్లు 15—7—75 వ తేదీ మంగళవారం సాయంత్రం 4 గంటల వరకు ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసరువారిచేగాని, వారి అనుమతి పొందినవారిచేగాని స్వీకరించబడును. అదేదినము సాయంత్రం 4-30 గంటలకు హాజరయిన టెండరుదారుల సమక్షమున టెండర్లు తెరువబడును. వివరములు పంచాయతీకార్యాలయము పనిచేయు వేళలయందు తెలుసుకొనవచ్చును.

నెం	పని వివరము	ఎస్టిమేటు	ధరావత్తు
1)	శ్రీ అంజనేయస్వామి దేవాలయమువద్దనుండి బొమ్మిడి కాలువ వరకు మెటల్‌రోడ్డుపని—	రు 1800	రు 90
2)	బొమ్మిడికాలువనుండి నగరివెనుకల వి. సి. స్టోర్సు టర్నింగు పేటవరకు మెటల్‌రోడ్డుపని—	రు 2100	రు 105
3)	కాంపౌండురోడ్డు విజ్ఞానమందిరము సమీపమున పిచ్చింగు పరచుపని—	రు 1000	రు 50
4)	కాశీవిశ్వనాథస్వామి దేవాలయము రోడ్డు దక్షిణము ప్రక్క పేటవరకు పిచ్చింగు పరచుపని—	రు 2000	రు 100
5)	దువ్వూరి వెంకటస్వామి యింటి యెదుటయుండు మంచినీటిబావి ప్లాటుఫారము, కాలువనిర్మించుపని	రు 1900	రు 95
6)	మూడసాలెవీధి టి. నాగయ్య యింటివద్ద నుండి రోడ్డు కల్వర్టువరకు కాలువలు నిర్మించుపని—	రు 4800	రు 240
7)	తోలిమిట్ట రోడ్డుకు రోడ్డు డ్యామ్ రిపేరుచేయుపని	రు 4900	రు 245

యస్. సుబ్బయ్య
ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసరు.

తే 30-6-75 ది.

కమిషెలలో మాయమయిన జబుబు!

అమృతాంజనం

అమృతాంజనము 10 ...

D 5

ఎల్&టి మాన్యుయల్ స్టార్-డెల్టా స్టార్టర్
10 హెచ్.పి. వరకు గల మోటర్ల కోసం

* ఆధారపడదగినది
* నడపడం మరియు అమర్చడం తేలిక

తయారుచేయువారు :
లార్సెన్ & టూబ్రో లిమిటెడ్

అథరైజ్డ్ స్టాకిస్టు :
జె. రామకృష్ణయ్య & కం.
ట్రంకు రోడ్ ఎదురుగా, నెల్లూరు

వార్తలకు పద్యగౌరవం హాస్యమార్దవం కల్గించిన తొలిజర్నలిస్టు రామానాయుడు

కీ. శే. నెల్లూరు వెంకటరామానాయుడు అలనాటి రైతుల పక్షం వహించి జమీందారుల మీద ధ్వజమెత్తి విజయుడైంది ఒక యెత్తు అయితే, పత్రికా వ్యాసంగంలో వినూత్నమైన పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టి ప్రతి పల్లెకు ప్రతి సామాన్యుడికీ పత్రిక చదివే అలవాటు చేయడం ఒకయెత్తు. అందుకు ఆయన అనుసరించిన అనేకానేక పద్ధతుల్లో హాస్యరచన ప్రముఖంగా పేర్కొనదగి ఉంది. ఆ హాస్యరచన బహుముఖంగా పరివ్యాప్తమైంది.

వార్తలను పద్యాలలో హాస్యయుతంగా చెప్పడం నాయుడుగారితోనే ప్రారంభమైందేమో నాకు తెలియదుగాని, ప్రకటనల మొదలు పెళ్ళి పద్యాలదాకా చెణుకులు విసరని ఘట్టాలు మాత్రం నాయుడుగారి రచనలో లేవన్నది ఖాయం.

వేమనపద్యాల వరస మొదలు భాగవత పద్యాల మెట్టుదాకా; పంచాంగ శ్లోకాల అనుకరణ మొదలు ఉగాది విరుదావళి దాకా; సోడెలు, బుర్రకథలు, ప్రచార గేయాలు ఇత్యాదిగా ఆయన హాస్యరస పుష్టమైన సాహిత్యం పాత 'జమీన్ రైతు' సంపుటాలనిండా మనకు సాక్షాత్కరిస్తుంది. ఈ తరహా పద్యాల నన్నిటినీ ఏరి ఎన్నిక చేసి పుస్తకరూపంలో తెస్తే, ఆయన హాస్యమూర్తి ఎంత నిర్మలమూ, నికరమూ అయిందో మనం గుర్తించ గలుగుతాము.

మన యీనాటి న్యూసు హాస్యకవితా పితామహుడైన శివారెడ్డి—

పుట్టినవాడుగ నీకని
పట్టుకొస్తి ఒల్లి కొన్ని పద్దెమ్ముల, నువ్
పెట్టిన కిక్కిడి, నీ రుణ-
మెట్టుల దీర్చేను? కవిని యింతకునేనూ?

అని అన్నాడంటే, నాయుడుగారి హాస్యమూర్తి ఎంత స్వయంప్రభావమో అర్థమవుతుంది.

ఈ జయంతి సందర్భంగా నాయుడుగారి హాస్య పద్యాలు కొన్ని —కొన్నంటే చాలా కొద్దిమాత్రమే— రకానికొకటి రెండుగా వినిపించి ఆయన హాస్యప్రీతిని జ్ఞప్తికి తెస్తాను.

ఈ ప్రార్థన శ్లోకాన్ని చిత్తగించండి—

శుద్ధరాంబర ధరం యోగే
సత్యా హింసైక కూజితం
లోకశాంతి గుణైర్మిత్యం
వందే గాంధీజి కోకిలం.

ఇది "శుక్లాంబరధరం" వంటిదనుకొనే లోపలే, "కూజంతం రామరామేతి" కూడా జ్ఞాపకం వస్తుంది. ఈ రెండు శ్లోకాల మిశ్రం వంటి తమాషా శ్లోకం సృష్టించే వైశ్యమేగాక హాస్య ప్రీతికి కూడా ఇది దర్పణం అవుతున్నది.

భాషగాని వ్యాకరణంగాని ఛందస్సుగాని దానప్పకేడుస్తూ నాయుడుగారి పద్య పాదాలకు మోకరిల్ల వలసిందే. తెలుగు సంస్కృతంగా, సంస్కృతం తెలుగ్గా, రెండూ ఇంగ్లీషుగా, అన్నీ కలిపి రాజకీయంగా— ఎప్పుడేది ఏరూపం ధరించునుందో అంతు దొరకని విధంగా— క్షణాలమీద నవ్వు పుట్టించి తన పని తాను నెరవేర్చుకొని పోతుంది ఆయన కవిత. అదొక కనుకట్టు విద్య.

నెల్లూరిరంగనాయకస్వామిమీద చెప్పిన పద్యాలు రెండు వినండి; ఆయన భక్తి ఏ దేవుడిమీదో తెలుస్తుంది. అసలు దామోదరుడిమీదకంటె దరిద్ర దామోదరుడిమీద ఆయనకున్న భక్తి ఇది ఇద్దాలముక్కలు:

పులిహోరయు, దద్ధోజన
ముబ్బసాపాటిని కుండమును తెగదగా
అంసి నిదురింతు, సోమరి!
కలికాలము, ద్వాపరంబు కాదుర రంగా!

కూర్చొని తినే సోమరి దొరలనంతా రంగనాయకుల్ని చేస్తున్నారు నాయుడు—

శేషను తోడను, మత వి
ద్వేషంబున కొట్టుకొనెడి దినములురా! సంతోషముగాను; కలియుగ
దోషంబులు పరిహరించు దొర రంగన్నా.

కూర్చొని తినే రోజులు మారుతున్నాయని సూచన. "చిత్రగుప్తని పంచాంగం" పేరుతో శార్దూలచ్ఛందస్సులో తెలుగు పదాలను సంస్కృతీకరించి శ్లోకభ్రాంతి కలిగేటట్లు చెప్పినతీరు ఒక విచిత్ర పద్ధతి. చూడండి—

పాకిస్తాను "జహాదు" స్తోగను మృతం
బక్షీ గులాం మోహితం

మానుగ పిడపత్తి కోర
మాలిన విందు, పలావు గ్లాసుల్
తేనటువంటి దిన్న, రస
లే పరకట్నము దీసుకోని వి
ద్యానిధి నైన సద్గుణి, మ
దాంధ్రులో తేకు సిగార్డి సత్కుట!

విన్నర్లను గురించి రాసిన పద్యాలనేకాల్లో ఒకటి చూడండి

అన్నల్లమ్ముల ఐకమత్య ప్రథతో
అనక్తితో, కాంక్షతో
పొకశ్రేష్ఠ 'పొత్తా' వేటలరితో
శ్రేష్ఠైన కుద్ధాత్మతో
ముక్కి తొక్కి పలావు బొబ్బములతో
ఎంతేని మర్యాదతో
మోదేసుంటలో దిన్నప్రిరి కథన
ముఖ్యాలిన్ రెడ్డిన్.

ఎలక్షన్ ప్రచారాలకు సంబంధించి కాంగ్రెసును సమర్థిస్తూ రాసిన పద్యాలు గేయాలు తందాన పాటలు జంగం కథలు ఎరుకల కోకొల్లలు. దేశదేశాలి.

★★ బండి నాగరాజు ★★

ఆజాద్ కాశ్మీరు ముక్తిగొంది వనడం
జనతా పథం మారదం
పాశ్చాత్యరాజ్య నిగూఢ కుట్ర చెడదం
ప్రాగ్వారి మేల్కొవడం
పంచాంగ శ్రవణాని సూత్నవరసం
వందిష్ఠి కవ్యన్నతం.

సంస్కృత శ్లోకాలకు తెలుగు యతులు పెట్టడం ఒక తమాషా. ఈ చిత్రగుప్తని పంచాంగంలోనే నవనాయకులకు ఒక్కొక్క తెలుగు శ్లోకం చెప్పడం చాలా కుతూహలంగా వుంటుంది. మచ్చుకు 'సేనాధిపతి-శని' అంటూ చెప్పింది —

సైన్యేన క్రమశిక్షణ కొంత తక్కువః
వర్షేన పంచేన అతికొద్దిపాటిః
రమ్యేన దృష్ట్యేన ఒక కొంత చెడుపుః
ఉన్నా విభేదేన శిథిలంచ మైత్రిః.

కారకదోషాలు, అన్వయ క్లేశాలు, గణభంగాలు అన్నామంటే మన రసజ్ఞతను పెన్నానదిలో కడుక్కోవలసిందే, అందులోనైనా నీళ్ళుంటే! దేశకాల పాత్రలను బట్టి సారాంశాన్ని గ్రహించి నవ్వుకోవలసిందేతప్ప ఆయన సహజస్రవంతి పాండిత్యం ముందు మన పాండిత్యం దగ్గాలికి కొరగాదు.

తరువాత ఆయన "పెండ్లింద్ర పురాణం" ప్రముఖమైంది. 'రేబాల - దేవిరెడ్డి వారి పెళ్ళి'కి సంబంధించిన శ్లోకం...

కన్యాం కనక సంపన్నాం
భూమి ఋణా న సంయుతాం
చతుర్లక్ష నమం అస్తి
అరణ రూపేణ సేవ్యతాం.

ఇదే సందర్భంలో శివారెడ్డి—

అస్తి పిల్ల రెండు అల్లుళ్ళకిస్తారం?
కలిగినోళ్ళ కర్మకాండ వేరు,

అని ఒక పోటుపొడిస్తే, నాయుడు 'పెమ్మయ సింగధీమణీ'ని అనుకరించినట్లు చెప్పిన పద్యం—మరొక రవ్వల పిడిబాకు పోటు తినండి—

దానసురేణి పెండిలి, సు
ధామధురామృత హా పదార్థముల్

మచ్చుకు ఏది ఎన్నిక చెయ్యాలన్నదిగూడా సమస్యే. ఒకటి రెండు మనవి చేస్తాను.

'ఎవ్వరి కెయ్యది ప్రస్తుత'మన్న సుమతి పద్య ఫణితి ఒకటి—

మొగ్గరి కెయ్యది హితవో
అవ్వర కామాటలాడి అమ్మల ఓటుల్
కవ్వకొని గుక్కి ద్రిగని
దవ్వల జనువాడు నేడు ధన్యుడు సుమతీ.

పెడూరు ఫిర్కా ఎలక్షన్ ప్రచారం—

నల్లనివాడు బక్కనయు
నంబుల వాతల కల్లుకుంపు పై
జల్లెడువాడు ధర్మగుణ
జాడ యెరుంగనివాడు యేడ్పు రా
ఉల్లెడు మోముతో వీధి
చెంతను క్రిందకు దొర్లెనంట ఓ
చెల్లియలార! మీరు గృహ
చెంతల లేరు గదమ్మ చెప్పరే!

నాయుడుగారి ఎలక్షన్ గాలి, గెలుపోటముల ఎలుక వినికరాల్చిన తీరు—తిలక

కంబికామాద్యమ్మ — కనకదురగాంబ
ఎలారు అమ్మన్న—పెద్ద—అచ్చమ్మ
ను.డూరు రత్తమ్మ—మక్కమ్మకల్ల
వల్లభసీతమ్మ— ఓ భారతమ్మ
మదరాసు దురగాంబ—మా కనకాంబ
కొల్లాపురమ్మ వా—కొనగిరె తల్లా.

... ...

యెనిమిదేళ్ళ పెలుప—గినాదు మళ్ళి
యీసీమ జాదాము—ఎన్నికల్లోన
ఎవరికి జయమౌను? —ఎవరికపజయము
చెప్పమంటున్నారు- చెప్పుతాను వినుడు

... ...

ఇంతలో సుందర—య్యెదురొచ్చినాడు
తన గెలుపుచిందుల—తత్వమడిగాడు
పుల్లవిరిచేదాను—పోయినాదతడు
చెలసాని తనకథ—చెప్పమన్నాడు
కొండంత ఆశతో—నుండావు నీవు
సీతమ్మచేతులో—చెల్లుకొంటావు
ఆడ స్త్రీతో పంత—మాడగా నేల?
మానుకోరాయంటి—మానమన్నాడు

—కొరవ 10 వ పేజీలో

నేషనల్ సేవింగ్స్‌లో పెట్టుబడి పెట్టేవారికి గొప్ప వార్త

★ **కొత్త 10 సంవత్సరాల యాన్యుటీ సర్టిఫికేట్లు**

ఇవి పిల్లల ఉన్నత విద్యవంటి నిత్యం వుండే బాధ్యతలని తట్టుకునేందుకు 84 నెలలకి నెలసరి వడ్డీ చెల్లింపుకి వీలుకలిగిస్తాయి. గడువు తీరిన తరువాత మూలధనం చాలాఎక్కువ ప్రీమియంతో తిరిగి ముడుతుంది (డిపాజిట్లపైన 10.25% చక్రవడ్డి చెల్లిస్తారు)

★ **పన్ను విధించని నేషనల్ సేవింగ్స్ సర్టిఫికేట్లు కలిగివుండటానికి పరిమితి పెరుగుదల**

	ఇదివరకటి పరిమితి	పెంచిన పరిమితి
వయోజనునికి	రు 50,000	రు 75,000
ఇద్దరు వయోజనులకి సంయుక్తంగా	రు 1,00,000	రు 1,50,000

(సర్టిఫికేట్లపైన సంవత్సరానికి 6% పన్ను విధించని వడ్డీ లభిస్తుంది)

★ **5 సంవత్సరాల రికరింగ్ డిపాజిట్ అకౌంట్లు-అదనపు ఆకర్షణలు**

5 సంవత్సరాలు దాటిన తరువాతకూడా నెలసరి చెల్లింపుని కొనసాగించవచ్చు, లేదా గడువు తీరిన తరువాత మొత్తాన్ని ప్రభుత్వందగ్గరే ఇంకా ఉంచవచ్చును. అటువంటి సందర్భాలలో (పూర్తిఅయిన ప్రతిసంవత్సరానికి 9.25% చక్రవడ్డి చొప్పున చెల్లిస్తారు) సంరక్షిత పాదుపుకి వుండే లాభం యిప్పుడు రు 20 చొప్పున జమకట్టే అకౌంట్‌లకికూడా లభిస్తుంది.

ఇంకా వివరాలు కావలిస్తే ఈ చిరునామాకి వ్రాయండి:

నేషనల్ సేవింగ్స్ కమీషనర్,
పోష్టుబాక్సు నం 96. నాగపూర్.

davp/75/82.

వేలం నోటీసు

Rc. Liq No. 496/74-75 Dt. 9-6-75

ఇందుమూలమున యావన్మందికి తెలియజేయునది ఏమనగా, నెల్లూరు జిల్లా గూడూరుతాలూకా మెట్టు గ్రామములో యున్న మెట్టు వికలార్థ సహకారసంఘం నెం V 540 వ్యవహారములు గూడూరు కోఆపరేటివ్ డిప్యూటీ రిజిష్ట్రారు వారి Rc. No 663/74B Dt 5-10-74 గల ఉత్తర్వుల ననుసరించి మూసివేయబడినందున (Wound up) సదరు సంఘము యొక్క గోడవునును తే 21—6—1975 న లిక్విడేటరువారిచేగాని లేక వారిచేత అనుమతిపొందినవారిచేగాని మెట్టు గ్రామములో సదరు సంఘం గోడవున్ ఆవరణ (Premises) లో సాయంత్రము 4-00 గంటలకు బహిరంగముగా వేలం (Public auction) వేయబడును.

— గోడవున్ హద్దులు వివరములు —

నెల్లూరుజిల్లా కోట సబ్‌రిజిష్ట్రారు గూడూరుతాలూకా మెట్టు పంచాయితీకి చెందిన మెట్టు గ్రామములో గ్రామ నత్తం సర్వేనెం. 63/1 యు 32-92 టులో యు 0-12 టు అందులోయున్న పుహరు 9 అంకణములు కట్టబడి, గోడౌనుకు హద్దులు :— తూర్పు : పుచ్చలపల్లి బలరామిరెడ్డిగారి స్థలం, దక్షిణం : మాదన గురవయ్య మదిల గోడకొంతవరకు, పుచ్చలపల్లి బలరామిరెడ్డి స్థలం కొంతవరకు పడమర : దారి, ఉత్తరం : రాజబాట.

పై హద్దులలో యుండిన గోడవున్ భాగస్వాం పూర్తిగా.

— షరతులు —

1) కొనదలచుకున్నవారు వేలంపాటకుముందు రూ 500 లు ధరావతుకట్టవలెను
2) పాట పూర్తి అయినవెంటనే ¼ భాగం రొక్కం చెల్లించి రశీదు పొందవలెను.
3) మిగిలిన సొమ్ము వారంరోజులలోపల చెల్లించవలె. స్థిరాస్తి రిజిస్ట్రేషన్ ఖర్చులు పాటదారుడే భరించవలెను. ఏకారణములు తెలుపకనే వేలం వాయిదా వేయుటకున్ను, అప్పటికన్ను వేలంవేయు ఆఫీసరుకు అధికారముకలదు.

యస్. ఏ. సుబ్బారావు, H. Dc.,
కోఆపరేటివ్ సబ్ రిజిష్ట్రారు (లిక్విడేషన్)
కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు లిమిటెడ్, నెల్లూరు.
మరియు
లిక్విడేటర్ మెట్టు వికలార్థ సహకార సంఘము.

చిత్రసమీక్ష

(9వపేజీకొరవ)

వాచ్యంగా చెప్పడు; పాత్రల మనస్తత్వాలనుబట్టి మనం అర్థం చేసుకుంటాం.

సంజయ్‌లో వేటివైతే లోపించాయో అవి నవీన్‌లో చూస్తుందామె. అతనిలోని గాంభీర్యం, ఆరాధన, తనపట్ల శ్రద్ధ-ఇవన్నీ దీపను ఆకర్షిస్తాయి. క్రమంగా గతం వర్తమానమై, నవీన్‌ను ఆమె ఆరాధించడం ఆరంభమవుతుంది. ఈ పరిణామం ఒక్కసారిగా వచ్చిందికాదు. నవీన్ పట్ల ఆమెకు మొదట విముఖతే! అది క్రమంగా మార్పుచెందడాన్ని దర్శకుడు ఎంతో సున్నితంగా ప్రదర్శించాడు; సహజంగా చిత్రీకరించాడు. లేకపోతే దీప ఒక చంచల స్వభావంకల్గిన యువతిగా రూపొంది, ప్రేక్షకుల సానుభూతిని చూరగొనలేకపోయివుండేది.

దీప మనస్సులో జరిగే సంఘర్షణ ఇతర పాత్రలకు తెలియదు. ఢిల్లీలో సంజయ్ తోటి ఆమెలో అసంతృప్తి కల్గిస్తుందన్న సంగతి అతనికి అర్థంకాదు. అందువల్ల ఆమె మనస్తత్వంలో కొంత హ్రస్వంఏర్పడిందని అతనికేకాదు, కడకు ఆమెకూతెలియదు. బొంబాయిలో నవీన్ పట్ల మొదట ఆమె విముఖత, తర్వాత అది క్రమంగా ఆప్యాయత-ఈపరిణామం కూడా ఇతరపాత్రలకు తెలియదు. దీపకు స్టేషన్లో వీడ్కోలిచ్చే తుదిక్షణంలో మాత్రమే ఇది కొంత బయటపడుతుంది.

మరొక ముఖ్యాంశం - నవీన్‌మీద ప్రేక్షకులకు ఎట్లాంటి క్రోధమూ కల్గని విధంగా ఆపాత్రను మలచడం. అతన్ని సులభంగా 'విలన్' చేసి వుండవచ్చు. ఎక్కడ కొద్దిగా హద్దు మీరినా అతడు దుష్టుడైపోయి, కథ పాతఫక్కీలోకి మళ్ళివుండేది. దీప అంటే అతనికి గౌరవం వుంది; ఆరాధనావుంది. అంతకంటే ఎక్కువ ఏమీ చెప్పడు దర్శకుడు.

పాత్రల మానసిక సంఘర్షణను నవలలో చిత్రీకరించినంత స్పష్టంగా తెరమీద చూపడం వీలుకాదనే అభిప్రాయం ఒకటుంది. అది సరికాదని ఈ చిత్రం నిరూపిస్తుంది. దీపలో కలిగే మానసిక పరివర్తనను చిన్నచిన్న దృశ్యాలతో దర్శకుడు స్పష్టంచేస్తాడు. మాటలు కూడా లేకుండా, కేవలం కెమెరాతోనే, ముఖకవళికలతోనే, చిన్నచిన్న ఫ్లాష్‌బ్యాక్‌లతోనే ఎంతోకథ నడుపుతాడు. ఫ్లాష్‌బ్యాక్‌తో కథచెప్పడం పాతపద్ధతే. ఐతే ఆవిధానంతో కథతోపాటు వ్యక్తుల చిత్తవృత్తిని స్పష్టీకరించడంలో దర్శకుడు అసమాన ప్రతిభ చూపాడు. ఇందులో బాసుచటర్జీ సత్యజిత్‌రేను అనుసరించినట్లు కనపడుతుంది. కార్ల దబ్బాట్లు, ఇతర ధ్వనులు వగైరాలు కథనానికి అనుగుణంగా వాడుకోవడంకూడా సత్యజిత్‌రే పద్ధతే!

ఒక్కోచిత్రం తీసేకొద్దీ దర్శకుడు ఎదగాలి, పరిపూర్ణుడు కావాలి. పియాకాఘర్, సారా ఆకాశ్‌లలో కనిపించే జీవిత వాస్తవికత రజనీగంధలో పరిణతిపొంది కళారూపాన్ని సంతరించుకోవడమే బాసుచటర్జీ విశిష్టత.

జీవిత యాథార్థ్యాలను విస్మరించకుండానే కళాత్మకంగా, కవితాత్మకంగా విశ్లేషించడం ఈ చిత్రంలో మనకు అడుగడుగునా కనిపిస్తుంది. చిత్రకారుడు అతి తక్కువ రేఖలతో ఒక వ్యక్తిత్వాన్ని సమగ్రంగా చిత్రించినట్లు, అతి తక్కువ సంభాషణలతో, పాత్రలతో, సన్నివేశాలతో దీప పాత్రను దర్శకుడు సాక్షాత్కరింపజేస్తాడు. చిత్రంలో మొదటిభాగమంతా సంజయ్‌ను, ఉత్తరభాగమంతా నవీన్‌ను దీపఅంతరంగాన్ని బహిరంగపరచేందుకే దర్శకుడు ఉపయోగించుకున్నాడు.

కథ బొంబాయి, ఢిల్లీ నగరాలలో జరిగినా, మనదృష్టి పాత్రలమీద, కథమీద తప్ప పరిసరాలవైపుకు మరలదు. మన ఏకాగ్రతకు భంగంకల్గించే విధంగాకనీ, పాత్రల ప్రాధాన్యం దెబ్బతినే విధంగాకనీ నేపథ్యానికి ప్రాముఖ్యం ఇవ్వడం జరగదు.

సంగీతం, నటన-అన్నీ చిత్రంతో మిళితమైపోతాయి. దీన్నే ప్రత్యేకించిచూసే అవకాశం, అవసరంకల్గదు.

మొత్తంమీద 'రజనీగంధ' మన భారతీయ చలనచిత్రసీమకు నిజంగానే రజనీగంధ! — —

పెండ్లిండ్లు

(4వపేజీకొరవ)

కుమార్తె, అంటే విశాఖపట్నం హెవీ ప్లేట్సులో ఇంజనీరుగా పనిచేస్తున్న శ్రీ వేణుగోపాలరెడ్డి చెల్లెలు,మన ఐ గోపెమరదలు వసుంధరాదేవి బి ఏ.కు, అల్లూరు-శ్రీ సిద్దారెడ్డి వెంకారెడ్డి కుమారుడు రామచంద్రారెడ్డి ఎం. ఎస్‌సి. కి 30 తేది నెల్లూరు తిప్పరాజువారి కళ్యాణ సదనంలో వివాహం జరిగింది. చిన్నపత్రిక, నిరాడంబరమైన పెండ్లి- గంభీరంగా వుండినాయి.

గూడూరు పెండ్లి

ఆ తొలి దశాబ్దాలలో 'జమీన్‌రైతు'లో పనిచేసి, తర్వాత గూడూరులో స్వంతంగా ప్రింటరైన స్వంత వ్యక్తిత్వము, స్వతంత్ర పోకడ, రాజకీయ చైతన్యముగల శ్రీ గ్రిద్దలూరు పెంచలయ్య కుమారుడు, పట్టభద్రుడు గంగాధరంకు; అరేటిపాడు శ్రీ చిరంగుంట కృష్ణయ్య కుమార్తె సీతారామమ్మకు 5 తేది రాత్రి గూడూరు రాయలు కళ్యాణమంటపంలో వివాహం జరిగింది.

హెడ్మాస్టరు పెండ్లి

కరకైన వి. ఆర్. హైస్కూలు హెడ్మాస్టరు శ్రీ గాదిరాజు గోవిందయ్య కుమార్తె రజని బి. ఎస్‌సి కి; నెల్లూరు డిప్టీ కాసిల్దారు శ్రీ పోరమళ్ళ రమణయ్య కుమారుడు రవీంద్ర ఎం. ఎ. కు 30 తేది వి. ఆర్. హైస్కూలు భవనంలో వివాహం జరిగింది.

దయాకరరెడ్డి - ఇందిర

బుచ్చిరెడ్డిపాలెం, శ్రీ ఇసనాక దయాకరరెడ్డి బి కాం (బి ఎల్.)కు; యల్లాయపాలెం శ్రీ చేంరెడ్డి చంద్రారెడ్డి కుమార్తె ఇందిరతో గత 25 తేది యల్లాయపాలెం హైస్కూలు భవనంలో పరిణయం జరిగింది.

అమరనాథరెడ్డి-శ్రీలత

పొడ్డువారిపాలెంవాసి, సామ్యవాది, శాంతస్వభావి శ్రీ కోటంరెడ్డి రామరెడ్డి తనయుడు అమరనాథరెడ్డికి, తూటుకూరు శ్రీ కాటంరెడ్డి శేషురెడ్డి తనయ శ్రీలతకు 4 తేది నెల్లూరు శ్రీ వెంకటేశ్వరటాకీసులో పాణిగ్రహణం జరిగింది.

ఉష - భాస్కరరెడ్డి

కరేడు, శ్రీ కుంకాల సుబ్బారెడ్డి కుమార్తె ఉష, రామకపాలెం శ్రీ వి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి కుమారుడు భాస్కరరెడ్డి ఎం. బి. ఎ. ను 4 తేది నెల్లూరు విజయమహల్‌లో వివాహమాడింది.

రవీంద్ర - కృష్ణకుమారి

నెల్లూరు కామాక్షినగరవాసి, శ్రీ కాట్రగడ్డ పూర్ణయ్యనాయుడుగారి కుమారుడు రవీంద్రనాథఠాకూర్‌కు, శ్రీ కీలం నరసయ్యనాయుడుగారి పుత్రిక సౌభాగ్యవతి కృష్ణకుమారికి రంగనాయకులపేట మూదాల తిక్కయ్య కళ్యాణమందిరంలో 30తేది వివాహం జరిగింది.

ఇందిర - రామమూర్తి

నెల్లూరు - ఐకాంటాక్సు ఆడిటరు, ఒడిదుడుకులులేని వ్యక్తి శ్రీ బి. వెంకటసుబ్బయ్య కుమార్తె ఇందిరకు; చిత్తూరు మండలీయుడు, బొంబాయిలో మెరైన్ ఇంజనీరుగా పనిచేస్తున్న శ్రీ రామమూర్తి బి ఇ కి 16 తేది నెల్లూరు పురమందిరంలో వివాహం జరిగింది.

తాడిమేడు పెండ్లి

సూళ్ళూరుపేట తాలూకా తాడిమేడు-శ్రీ కల్వ వీరసింహాద్రినాయుడు పుత్రుడు వేణుప్రసాద్‌కు; పిడూరుపాలెం శ్రీ వి. బ్రహ్మయ్యనాయుడు పుత్రిక సౌభాగ్యవతి రాజేశ్వరమ్మకు - నెల్లూరులో శ్రీ వేణుగోపాలస్వామిసన్నిధిన వివాహం జరిగింది.

చదువులు వృధా

(3వ పేజీకొరవ)

వుండవలెనో యోచించండి.

సాంప్రదాయికుల దృష్టిలో గుడివలెనే బడి మనవలెను. అనగా గురువు - దైవం సమానులు. అటువంటప్పుడు టీచర్-స్టూడెంట్ సంబంధం ఎట్లుండవలెనో యోచించండి.

గుళ్ళు బళ్ళు కానివ్వండి, బడియే గుడి కానివ్వండి. ఉపాధ్యాయుల-అధ్యాపకుల దైవతములు - శిష్యపరమాణువులు కానివ్వండి లేదా సహనా భవంతు - సహనౌ భునక్తు స్తోత్రానుసారం ఒకరికొకరు స్నేహితులై మెలగనివ్వండి, ఎట్లైనా కానియుండి; ఇప్పటి పాఠశాలలలో చెలరేగే దుష్టపద్ధతులు మార్పుగాకపోతే చదువుకోవడం వృధా; అన్ని విద్యాలయాలను, మహావిద్యాలయాలను మూతవేయవచ్చును. దుష్టపద్ధతులు అవలంబించేవారిలో ఉపాధ్యాయులు - ఉపన్యాసకులు వున్నారు, అభ్యసించే యువజనులు వున్నారు. వీరి సంఖ్య స్వల్పమైనా, వాతావరణాన్ని వీరు కలుషితం చేసినారు.

విద్య నేర్పేవారు విద్య నేర్చేవారు విద్యాధికార్లు ఏకమై అరాచకీయులైనవారి నాయకత్వాన మాత్ర ఉద్యమం నడిపి, విద్యాలయాలను; మహా విద్యాలయాలను సంస్కరించకపోతే పసగతి ఇంతేనిక్కడే.

అందువలన కాపీయింగ్ పద్ధతి విరుద్ధంగా ఆరంభమైన మహోద్యమం దేశానికి అత్యావశ్యకమైనది. ఇంకొక సంస్కరణ మార్గంలేదు.

మనలో సంస్కారం మిగిలివుంటే ఈ ఉద్యమం జయప్రదమవుతుంది. ఉన్నదనే విశ్వసించామా? — —

రైతులోకం

(4 వ పేజీ కొరవ)

ఒక్కోచోట వరిపైరులకు కూడా బీలాయి కంకి కొద్దదే; కాని గింజలన్నీ తాలుగా లేవా అనిపిస్తుంది. 'విజయ'లో ఒక దగ్గర కంకి, ఒక కర్ర వున్నట్లు ఇంకో కర్ర లేదు; ఒక కంకి వున్నట్లు ఇంకో కంకి లేదు. ఎత్తు; పొట్టిలో 'యూనిఫార్మిటీ' లేదు. ఒక్క సారి కోతకాలేట్లున్నారు. ఈరకం నానాజాతిసమితిగా అవుతుంది. పంట ఎంత వస్తుందో చూడాలి. ఎకరాకు పుట్లైనుకంటే ఎక్కువ పండదేమోననిపిస్తుంది. నిజంగా అధికంగా పండినా మేలే. హైబ్రిడ్ మాత్రం సరాసరిన అంతకంటె ఎక్కువ ఎక్కడ పండుతున్నది?

జొన్న, సజ్జకు సంబంధించి ఈ సంవత్సరం ధరలే సమస్య వ్యాపారులు ప్రతి జ్యోతికి లేవి యివ్వవలసివున్నందువల్ల, కొనడానికి ఎవ్వరూ ముందుకు రావడంలేదు. జొన్నా పుట్టి రూ. 1500 లకంటె ఎక్కువలేదు. ఎకరాకు పుట్టైదైనాపండితే ఈ ధర బాగు. కాని జొన్న పండినట్లు సజ్జ పండదు. సరాసరి ఎకరాకు 1/2 పుట్టి పండితే ఎక్కువేమోననిపిస్తుంది. ఆ పంట ఖర్చులకే సరిపోతుంది రైతుకు శ్రమ మిగులుతుంది. సజ్జ, జొన్న పంటకి మెట్ట పంటలకైనా ప్రభుత్వం లెవీ తొలగించకూడదా? రైతుకు సహాయపడకూడదా?

రజనీగంధ-

రచనలోమాత్రమే సాధ్యమనుకునే అంతరంగ సంఘర్షణకు రూపకల్పన!

మానుమంతుని చెవిలో రహస్యం!
'మట్యాలమగ్గు' లో అర్జా జనార్దనరావు, కుమారి సుశీల

మరగుజ్జు భావాలతో, మనుషుల్ని మన స్వార్థాలతో, వింతవింత ఫార్ములాలతో అది మానవుని కుయ్యిద్రిత్రాలమాదిరి, ఆహ్లాదాన్ని అపూర్వాన్నివ్వటుకే కలగజేస్తూ అమరతంవర చిత్రాలు వీడుదలవుతున్న ఈరోజుల్లో మంచిచిత్రాలు కోరుకునే వారికి 'రజనీగంధ' ఒక అపురూపవు. సినిమారంగ ఇతరేతరరంగాల్లో అందుకున్న అంతరాలు, పొందిన వైన్యత్యాలు మనకు ఆకాశ కుసుమాలే! మారుతున్న ప్రపంచంతోపాటు, సమస్త కళారూపాలూ కొత్తరంగులు, రూపాలు సంతరించుకుంటున్నాయి;కొత్తప్రయోగాలుసాధిస్తున్నాయి. ఇంతమార్పు మన చుట్టూ నిత్యం జరుగుతున్నా, మనచిత్రసీమలో మాత్రం నైరాశ్యం ఘనీభవించి, బండబారిపోయింది. ఎక్కడా కనుచూపుమేరలో ఆశ పచ్చగా కన్పించడంలేదు ఈ నిరాశాపూరిత వాతావరణంలో కొత్తగొంతులు,కొత్తమొలకలూఒకటి రెంటైనా నెలవేస్తున్నాయి. ఇది అనందించదగిన విషయం.

కొత్తకెరటం చాటున తలెత్తిన వెర్రిసెక్స్ ధోరణులు కొంత చల్లబడినతర్వాత చెదురుమదురుగా వస్తున్న ఒకటి రెండు చిత్రాలైనా ఆశాభావాన్ని కలిగిస్తున్నాయి. భరోసాపుంజుకుంటున్న సమ్మకం కలగజేస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా ఇటీవల యువదర్శకులచేతుల్లో భారతీయ చలనచిత్రరంగం పునరుజ్జీవనం పొందుతున్న సూచనలా వున్నాయి. ఈ మధ్యవచ్చిన వరిణయ, అంకూర్, రజనీగంధ, 27 డౌన్, గరంహవా మొదలైన చిత్రాలే పటిమానికి సూచికలు.

ఇక 'రజనీగంధ'ను గురించి చెప్పుకుంటాం. ఈచిత్రంలో ఏముంది? కథలో గొప్పకనమా? సంఘటనల్లో కొత్తదనమా? నటనలో ఉన్నత ప్రమాణాలా? చిత్రం అద్భుతంగా వుందనడానికి, నిత్యం మనం చూచే చిత్రాల్లోని కామనసాలా ఏమిలేదే ఈ చిత్రంలో! మరి గొప్పచిత్ర మెట్లా అవుతుంది?

కథానాయిక దీప మానసిక స్థితిని, ఒకానొక సంఘటనాన్ని విశ్లేషించి చూపడమే 'రజనీగంధ'లో దర్శకుని వైపుణ్యం దీప అంతరంగంలో చెలరేగినకల్లోలాన్ని, ద్వైదీభావాన్ని ప్రేక్షకుల హృదయాలకు హత్తుకునేట్టు చూపడమే దర్శకుడు బాసు చటర్జీ గొప్పతనం.

దీప డాక్టరేట్ కోసం కృషిచేస్తూ ఢిల్లీలో అన్నావదినెలతో వుంటుంది. సంజయ్ అనే యువకుణ్ణి ప్రేమించి, పెళ్ళిచేసుకోడానికి కూడా నిశ్చయించుకుంటుంది. సంజయ్ ఏదో కంపెనీలో ఉద్యోగి.

ఇట్లా వుండగా దీపకు బొంబాయిలో ఒక ఇంటర్వ్యూవస్తుంది. అక్కడ యాదృచ్ఛికంగా నవీన్ అనే పాతమిత్రుడు కలుస్తాడు. కాలేజీలో చదువుకునేరోజుల్లో మొదట దీప నవీన్ ప్రేమించుకుంటారు; విడిపోతారు. ఇన్నేళ్ళతర్వాత నవీన్ తన ఆఫీసు, తన ప్రమోషన్, సమ్మెలు- ఈ గొడవలే. ఆదొరణికోవడి, దీపను అప్యాయంగా పలకరిస్తూ, ఆమెకు సహాయపడతాడు. ఆమెలోని ఒంటరితనాన్ని అది సంకేతం. దాన్ని సంజయ్ పోగొట్టవుంటే కథేవుండేదికాదు. బొంబాయిలో ఆమెకు నవీన్‌తో కల్గిన మానసిక విశ్లేషణకి కారణం. ఈ ఒంటితనమే దీపను నవీన్ వైపు ఆకర్షించిందా? లేక ఆమెలోని కళాహృదయం, ఆమెలోని కవిత్వం, ఆమెలోని సంగీతం, ఆమెలోని అందం, ఆమెలోని ఆర్ద్రత, ఆమెలోని ఆవేదన, ఆమెలోని అనుభూతి, ఆమెలోని ఆలోచన, ఆమెలోని ఆశ, ఆమెలోని నిరాశ, ఆమెలోని ఆనందం, ఆమెలోని విషాదం, ఆమెలోని ఆకాంక్ష, ఆమెలోని అసంతృప్తి, ఆమెలోని ఆవేశం

నెల్లూరువమాటకు నిజమైన రాజు రామానాయుడు

పత్రికావ్యాసంగానికి సంబంధించి ప్రధానమైన సూత్రం ఒకటుంది: జర్నలిస్టు అందించే వార్త ముఖ్యం; వార్త అందించే జర్నలిస్టు ముఖ్యంగాదు. జర్నలిస్టు ఎప్పటికీ వార్తల వెనుక దాక్కొని వుండాల్సినవాడే కానీ, వార్తలో వ్యక్తి కారాదు; అతని వ్యక్తిత్వం వార్తలో జొరబడరాదు.

ఈ సూత్రానికి మినహాయింపులు – జర్నలిజంలో అవార్డులు. అప్పుడొక్కసారి మాత్రమే వార్తలవెనుక వ్యక్తి వార్తల్లోకి వస్తాడు; వార్తలు సేకరించడంలో, అందించడంలో అతనినైపుణ్యం, ప్రాముఖ్యం ప్రతిభ గుర్తింపుకొస్తాయి. 1961 నాటి లెక్కప్రకారం ఒక్క అమెరికాలోనే హెచ్చుతక్కువ ముప్పయి జర్నలిజం అవార్డులున్నాయి – ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గల్గిన పులిట్జర్ అవార్డును తీసి అవతల పెట్టండి.

ఇక మనదేశంలో అవార్డులంటే తటుక్కున గుర్తొచ్చేది సినిమా అవార్డులే! ఘనతవహించిన మన ప్రభుత్వాలు ఏటేటా లక్షలకు లక్షలు వెచ్చించి, నాసిరకం నటులకూ, ఎక్‌స్ట్రా నటీమణులకూ, ఇంకా అమాం బావతువాళ్ళతోసహా మూకుమ్మడి అవార్డులు సమర్పించి, మంత్రులు ఫోటోలు తీయించుకుని తరిస్తుంటారు. కానిస్టేబిల్ మొదలు కమాండర్‌దాకా అవార్డులు పొందుతుంటారు! ఈ దేశంలో జర్నలిస్టుకు గుర్తింపులేదు. ఒక్క దుర్గాదాస్ అవార్డు మినహా, జర్నలిస్టును గౌరవించే దిక్కేలేదు!

'జమీన్‌రైతు' స్థాపక సంపాదకుడు నెల్లూరు వెంకటరామానాయుడు స్మృతి చిహ్నంగా పోయినసంవత్సరం ప్రారంభమైన 'రామానాయుడు అవార్డు' ఆ కొరతను పూర్తిగా తీరుస్తుందనే అతిశయం మాకు లేదుగానీ, తెలుగు పత్రికారంగంలో ఇదొక తొలిప్రయత్నంగామాత్రం నిలిచిపోతుంది.

సాధారణంగా కవుల జయంతులు వగైరా సారస్వత సభల ఉపన్యాసాలను

కొరవ 12 వ పేజీలో

ఆచార్య రంగా
గోరాశాస్త్రి
నాగినేని
నివాళులు

జిల్లారాజకీయాల్లో పొగాకు పాలిటిక్సు!

జిల్లాలోకంతా మహా పోరాటం ఒక్క దానికి తాలూకాలోనే ముమ్మరంగా కనపడుతుంది. ఎక్కడ ఏ సమస్య వుత్పన్నమైనా, ఎక్కడ ఏ ఎన్నిక జరిగినా ఇరువర్గాలూ తీవ్రంగానే ఢీ కొంటున్నాయి. దిగితే యానాదిరెడ్డి వాళ్లమంది సర్వస్వం వొడ్డిపనిచేసే తత్వం; కొండపనాయుడిది నడలనివట్టు. ఇక ఆ పోటీలు, పోరాటాలు హెచ్చుతగ్గుటుంటో ఎంత భీకరంగా వుంటాయో వూహించుకోవచ్చు.

ఆ పోటాపోటీలలో తేపిస్తు–నెల్లూరు జిల్లా పొగాకు ఉత్పత్తిదార్ల సంఘ పాలకవర్గ ఎన్నిక. ఇది జిల్లాకంతాయేకాకుండా, కందుకూరు డివిజనుకుకూడా సంబంధించినదే అయినా, కేంద్రస్థానం– కార్యస్థానం కావలి కాబట్టి; అక్కడి రెండువర్గాలు పోటీపడ్డాయి. అక్కడి రెండువర్గాలంటే, జిల్లాస్థాయిలో రెండువర్గాలకు ప్రాతినిధ్యాలే గదా! అంటే ఆనం, మేగాలె– లేక ఆనం వ్యతిరేకవర్గాలన్నమాట. కాని ఈ సారి ఆనం వారికి సంబంధించి ఆనంవారికి ప్రత్యక్షంగా పట్టున్నట్టులేదు.

జిల్లావార్తలు

ఇది కొండపనాయుడు చేతిలో వుండిన

—కొరవ 11వ పేజీలో

ఒంగోలు సమితి ఎన్నిక– అధికారవర్గానికి మరొక దెబ్బ!

శ్రీ పోతుల చెంచయ్య జి. ప. చేర్మన్ కావడంతో ఖాళీ ఏర్పడిన ఒంగోలు సమితి సింహాసనానికి ఈ తముక్కల సర్పంచ్ శ్రీ రామలింగారెడ్డి 28 తేదీ నిష్పోటీగా ఎన్నికయ్యాడు. రామలింగారెడ్డి అసమ్మతియుడు; అంటే రొండా నారపరెడ్డి వర్గీయుడు.

ఐతే రామలింగారెడ్డి స్వతహాగా పిడతల రంగారెడ్డి వర్గాభిమాని అని, ఏవో స్వంత కారణాలు ఇబ్బందులవల్ల ఇప్పుడు నారపరెడ్డి వర్గీయుడుగా ముద్ర పొందాడని అభిప్రాయపడేవారు లేకపోలేదు. బహుశా అందువల్లనే పోటీలేకుండా ఎన్నికయ్యాడా అనే అనుమానాలూ లేకపోలేదు.

ఒంగోలు వార్తలు

ఏమైతేనేం– ఈ ఎన్నిక పిడతలవర్గానికి మరొకసారి శృంగభంగం కాకపోయినా, కనీసం తీవ్రమనస్తాపాన్ని కల్గించిందనే అనాలి. నారపరెడ్డి వారం రోజులు ఒంగోలులో మకాంచేసి, కార్యం చక్కబెట్టుకుని వెళ్ళాడు.

ఐతే మర్నాడు జరగాల్సివుండిన ఇంటెగ్రేటెడ్ అసోసియేషన్ డైరెక్టర్ల ఎన్నికలో పిడతలవారి అధికారవర్గం రొండావారి అసమ్మతివర్గాన్ని దెబ్బతీసి, కాయకాయ చెల్లు అంటుందని అందరూ ఆశించారు. నిన్న మొన్నటిదాకా నారపరెడ్డికి ముఖ్యుడనుకొంటుండిన కాటేపల్లి చక్రారెడ్డి, బాలినేని వెంకటేశ్వరరెడ్డి ఇప్పుడు పిడతల రంగారెడ్డికి సన్నిహితులుగా మారడంవల్ల ఈ ఎన్నిక వారికి నల్లేరుమీద బండి కాగలదనుకున్నారు. కానీ నారపరెడ్డి వర్గీయులు ఎత్తుకు పైఎత్తువేసినట్లు, ఒంగోలు సబ్‌కోర్టులో ఎక్స్‌పార్టీ ఇంజంక్షన్ ఉత్తర్వు తెచ్చుకొని, ఎన్నిక జరగనివ్వకుండా చేశారు.

ఒంగోలు టీడియన్ టుబాకో సంఘ ఎన్నికలు కోర్టు ఉత్తర్వుతో ఆగిపోయినా, చీరాల గుంటూరు టీడియన్ ఎన్నికలు మాత్రం యథావిధిగానే జరిగిపోయాయి. చీరాల ఎన్నికలో రంగారెడ్డి వర్గం నారపరెడ్డి వర్గీయుల చేతుల్లో చిత్తుగా ఓడిపోయింది; గుంటూరు ఎన్నికలో నారపరెడ్డి వర్గం రంగారెడ్డి వర్గీయుల చేతుల్లో చిత్తుచిత్తుగా ఓడిపోయింది.

టంగుటూరు అగ్నిప్రమాదం– 50 లక్షల పొగాకు దగ్ధం

25 తేది సాయంత్రం టంగుటూరులో

—కొరవ 7 వ పేజీలో

ఎగ్రొమిన్ ఛిలేటెడ్ పైరుమొక్కల పోషకాహారంతో పంట దిగుబడులు 20% మరియు అంతకుమించి పెరుగుతాయి

పంటలకు నత్రజని, భాస్వరము మొదలయిన బృహత్ పోషకపదార్థాలు ఎంతముఖ్యమో, సూక్ష్మ పోషక పదార్థాలుకూడ అంతేముఖ్యమని ప్రపంచమంతటా వ్యవసాయ సంస్థలు జరిపిన పరిశోధనలవలన తేలింది.

భారతదేశంలోని పొలాలకు సూక్ష్మ పోషకపదార్థాలు అవసరం.

భారతదేశంలో ఇంచుమించుగా అన్నిరాష్ట్రాలలోని పొలాలూ ఏవోకొన్ని అత్యవసరమైన సూక్ష్మ పోషకపదార్థాల కొరతకలవే. ఉదాహరణకు ఉత్తరప్రదేశ్, ఆంధ్ర, మహారాష్ట్ర, పంజాబులలో జింక్ చాలినంతలేదు.

ఈకొరతను పూరించగలిగితే రైతులు వారివారి పంట దిగుబడులను 20%గాని అంతకుమించిగాని పెంపొందించగలరు

ఎగ్రొమిన్– శాస్త్రీయంగా నిరూపించబడిన భారతదేశపు మొట్టమొదటి ఛిలేటెడ్ పైరుమొక్కల పోషకాహారం

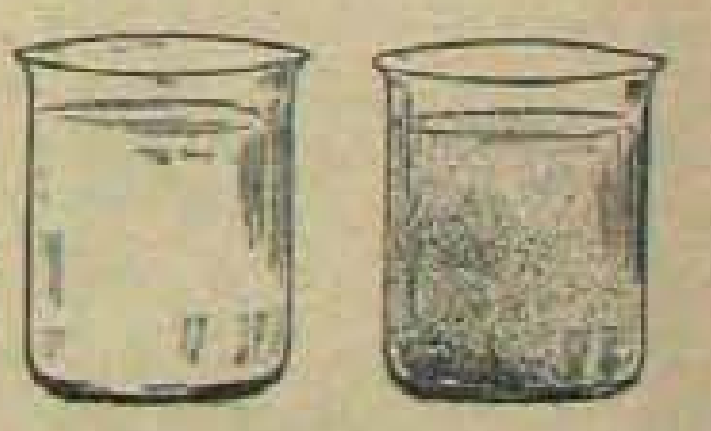
ఇక, భారతదేశంలోని రైతులు ఎగ్రొమిన్ ఛిలేటెడ్ పైరుమొక్కల పోషకాహారాన్ని వాడి, వారి పొలాలలో ఏర్పడిన కొరతలను భర్తీచేసుకోవచ్చు.

అనేకమయిన శాస్త్రీయ పరిశోధనలద్వారా రూపొందించబడిన ఎగ్రొమిన్ ఛిలేటెడ్ పైరుమొక్కల పోషకాహారం, ఆకులపైవాడేందుకు ఉపయోగించే స్ప్రే దీనిలో, అనేక మూలపదార్థాల కొరతలు భర్తీకావడానికి ముఖ్యావసరమైన సూక్ష్మ పోషకపదార్థాలు ఉండవలసిన పాళ్ళలో ఉన్నాయి.

ఎగ్రొమిన్ ఛిలేటెడ్ పైరుమొక్కల పోషకాహారం వరుసతప్పకుండా సరైనరీతిలో వాడటంవలన, మీపైరులు పచ్చని ఆకులతో ఏపుగా దుబ్బుగాపెరిగి, బాగా గింజపడతాయి.

త్వరితమైన మేలైన ఫలితాలకోసం– ఎగ్రొమిన్ ఛిలేటెడ్ చేయబడింది.

ఎగ్రొమిన్ ఛిలేటెడ్ పైరుమొక్కల పోషకాహారం, అమెరికా మరియు యూరపుదేశాలలో వాడబడుతున్న సూక్ష్మ పోషకపదార్థాలవంటి స్వాకీకరణగల ఒకేఒక సూక్ష్మ పోషకపదార్థం. ఎగ్రొమిన్ ఛిలేటెడ్ చేయబడింది. అందువల్ల సూక్ష్మ పోషకపదార్థాలు నీటిలోకరిగి తద్వారా మొక్కలకు తిన్నగా అందుతాయి. అంతేకాకుండా, దీనిలోగల తడిచేసే మరియు వ్యాప్తిచెందే పదార్థాలవలన ఎక్కువగా వృథాకాకుండా మొక్కలచే గ్రహింపబడటం జరుగుతుంది;

తక్కువ ఖర్చుతో కనీసం 20% ఎక్కువ దిగుబడి

కేవలం రూ 35/– ఖరీదుచేసే ఒకకిలో ఎగ్రొమిన్ ప్యాక్ రెండు ఎకరాలకు చాలు. ఎగ్రొమిన్ ఛిలేటెడ్ పైరుమొక్కల పోషకాహారం మాడుసార్లు స్ప్రేచేయడం, సరైన పద్ధతి.

ఎగ్రొమిన్ ఛిలేటెడ్ పైరుమొక్కల పోషకాహారం గురించి మిగతా వివరాలకై ఈ చిరునామాకు వ్రాయండి:—

ఏరీస్ ఎగ్రో-వెట్ ఇండస్ట్రీస్ ప్రైవేట్ లి.,
పి. ఓ బాక్స్ నెం. 9417, బొంబాయి 400093

ఎగ్రొమిన్ (రిజిస్టర్డ్)

తక్కువ ఖర్చుతో పంట దిగుబడులను ఎక్కువచేసే ఛిలేటెడ్ పైరుమొక్కల పోషకాహారం

GRANT-2-76

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

ఆనంవాళ్ళు కొట్టేశారు!

జిల్లా మార్కెటింగ్ సొసైటీని, కన్స్యూమర్ స్టోరును ఆనంవాళ్ళు గుట్టుగా కొట్టేశారు. అసలు సహకారసంఘాలది శాశ్వత పట్టాగావుంది! ఒకసారి ప్రవేశిస్తే నిష్క్రమించే ప్రశ్నే వుండేట్టులేదు!— ఈసారి పోటీ లేకపోవడమేకాదు, పోటీప్రయత్నం కూడా లేకపోవడం విశేషం.

మార్కెటింగ్ సొసైటీ డైరెక్టర్ల పేర్లు గతవారం చదివారు. ఈ వారంలో అధ్యక్షుడుగా పొదలకూరు సమితి ప్రెసిడెంటు శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి; ఉపాధ్యక్షుడుగా శ్రీ సామంతు సుబ్బారెడ్డి (మినగల్లు); ట్రెజరర్‌గా శ్రీ నన్నపరెడ్డి చంద్రశేఖర రెడ్డి ఎన్నుకోబడినారు.

కన్స్యూమర్ స్టోరుకు శ్రీ వాకిచర్ల వీరయ్య అధ్యక్షుడుగా, శ్రీ వై పెనుమాళ్ళ నాయుడు ఉపాధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకోబడినారు.

మేగోరె సాధించుకున్నాడు!

ముఖ్యమంత్రిమీద వలుకుబడితో మేగోరె సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీ పాలక వర్గాన్ని సాధించుకున్నాడు. ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసిన డైరెక్టర్లబోర్డు ఇదీ:

గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి ఎం. ఎల్ సి (అధ్యక్షుడు); బుచ్చి, కోవూరు, ఇందుకూరుపేట వెంకటాచలంసమితి అధ్యక్షులు; శివ చేర్మెన్; పార్లమెంటుసభ్యుడు శ్రీ డి. కామాక్షయ్య, రేబాల సుందరరామరెడ్డి, దువ్వూరు బలరామరెడ్డి, పొన్నలూరు కృష్ణప్రసాదరెడ్డి. ఇందులో మేగోరె —ఆనం బలాబలాలు 6-4.

సోమరాజుపల్లి గ్యాస్!

గ్యాసంటే గవ్వండ్ గ్యాస్ కాదు; పెట్రోలువంటి చమురు పదార్థం— నాచ్యురల్ గ్యాస్. ఇందుకూరుపేట సమితి సోమరాజుపల్లెలో 22తేది ఈ నాచ్యురల్ గ్యాసనబడే చమురు పదార్థం బయట పడింది.

ఎవరో ఒక రైతు పొలంలో బోరింగు వేయిస్తుంటే, 40 అడుగుల లోతున విపరీతంగా ఇసుక తన్నుకొనివచ్చిందట. దాన్ని తొలగించుకుని, ఇంకాలోతుకు వెళ్లే సరికి, 95 అడుగుల్లో గుడగుడ శబ్దంతో, నీళ్ళు మరుగుతున్నట్లు కనిపించిందట; ఒక విధమైన నురగ వచ్చిందట.

ఈ గొడవేమిటో అంతుదొక్కక ఆ రైతుకావోలు, నెల్లూరు-మైన్స్, జియాలజీ శాఖ అసిస్టెంట్ డైరెక్టరుకు తెలియజేశాడట. అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు శ్రీ దేవేంద్రనాథ్ 24 తేది సోమరాజుపల్లె వెళ్ళి, ఆ బావిని తవ్విచేశాడు. అగ్గిపుల్ల గీస్తే భగ్గున మండిందట. అంటే అది వట్టినీళ్ళుకాదు, ఏదో ఒక రకపు చమురుపదార్థమేనని తేలిందన్నమాట.

ఈ విషయం ఆయన మద్రాసు— ఆయిల్ అండ్ నాచ్యురల్ గ్యాస్ కమిషన్ వారికి తెలియజేశారట. అధికారపూర్వకంగా రిపోర్టు పంపితే, వచ్చి పరిశోధనలు జరుప గలమన్నారట వాళ్ళు.

తర్వాత హైదరాబాదులోని జియాలజీ శాఖ డైరెక్టరుకు తెలియజేశారట. అక్కడి నుంచి ఇంకా ఏ ఆదేశమూ వచ్చినట్లు లేదు.

ఒకటికి నాలుగుచోట్ల త్రవ్వి చూడనిదే, నిశితంగా పరిశోధనలు జరపనిదే ఏమీ తేలదు. తగ్గుకం నాచ్యురల్ గ్యాస్ వుంటే వుండవచ్చు; కానీ ఎంతవుంది, ఎక్కడవుంది వగైరా వివరాలన్నీ పరిశోధనలో తేలాల్సిందే. ఇప్పటికిప్పుడే 'చమురుగనులు' దొరికాయని సంబర పడాల్సినంతటి విశేషమేమీలేదు. వేచి చూద్దాం!

పెరటితోటల పథకం

మన జనం తెలుసుకోవాలి, తెలుసుకున్నా ఉపయోగించుకోవాలి, ఉపయోగించుకున్నా సద్వినియోగ మయ్యేట్టు చూసుకోవాలేకానీ స్టేట్ బ్యాంకు బొను బ్రాంచ్‌వారు ప్రవేశపెడుతున్న కొత్తకొత్త పథకాలు మధ్యతరగతి కుటుంబాలకెంతో ఉపయుక్తంగా వుంటున్నాయి. మొన్న 28 తేదిన 'కిచెన్ గార్డెన్ స్కీమ్' అని ఒక కొత్తపథకం ప్రవేశపెట్టారు— అంటే పెరటితోటల పథకమన్నమాట.

పెరట్లో చిన్నచిన్న కాయగూరతోటలు పెంచుకోడానికి స్టేట్‌బ్యాంకువారు అప్పు లిస్తారు. స్థలం, వసతినిబట్టి రు. 1000ల దాకా యిస్తారు. నెలవాయిదాలమీద 30 నెలల్లో చెల్లించాలి. కాయగూరల ధరలు కూడా నిచ్చెనెక్కుతున్న ఈ రోజుల్లో ఇల్లాళ్ళకు యింతకంటే సహాయకారైన పథకం మరేముంటుంది?

స్టేట్‌బ్యాంకి నెల్లూరటౌన్ బ్రాంచి పెరటితోటల పథకానికి ప్రారంభోత్సవం జరిపి, అప్పు మంజూరు కాగితం అందిస్తున్న మంత్రి ఆనం వెంకటరెడ్డి. అనిమతైషన్నవారు— ఏజంటు ఎ. శ్రీనివాసులు.

ఈ స్కీముకు మంత్రి ఆనం వెంకటరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం చేశారు; 23 మందికి మంజూరు చాయిలిచ్చారు. వ్యవసాయశాఖ డెప్యూటీడైరెక్టరు శ్రీ టి. కోటీశ్వరరావు అధ్యక్షించారు. బ్యాంకు మేనేజరు శ్రీ ఎ. శ్రీనివాసులు పథకాన్ని వివరించారు. శ్రీ ఆర్.ఎల్ రెడ్డి వగైరాలుపన్యసించారు.

నెల్లూరు బజారు

అత్యయిక ప్రకటన ప్రభావం ధరల మీద బాగవున్నట్లే. అన్నివస్తువుల ధరలు కొద్దో గొప్పో తగ్గాయి. ఈరోజు ధాన్యం ధరలు—

మొలగొలుకు పుట్టి	1050 నుండి 1100-00
దొంగనంబర్లు	850 నుండి 900-00
సజ్జలు	1200-00
జొన్నలు	1250-00
రాగులు	1150-00

(మొదటిపేజీ కొరవ)

కాలు అమలు జరుపబడుతాయి.

మధ్యతరగతివారిని, విద్యార్థులను ప్రత్యేకించి చూడదలచారు. బజారంటాక్స్ మినహాయింపు పరిమితి 6 వేలనుండి 8 వేలకు పెంచబడుతుంది. దీనివల్ల కొన్నిలక్షలమంది మధ్యతరగతి వారు లాభపడతారు. హాస్టళ్ళలోవున్న విద్యార్థులకు నిత్యావసర వస్తువులు కంట్రోలు ధరకు సరఫరా చేయబడతాయి. పుస్తకాలు వగైరాలకూడా కంట్రోలు ధరకే లభ్యం చేయబడతాయి.

నిరుద్యోగసమస్య ప్రకారం విస్మరించలేదు వారికి, ముఖ్యంగా బలహీన వర్గాల వారికి అప్రెంటిసిషిప్ స్కీము అమలు జరపబడుతుంది.

ప్రధాని ఆర్థిక కార్యక్రమంలోని ముఖ్యమైన అంశాలివి. ఇవి అమలు జరగాలేకాని, ఇటీవల పీడిస్తున్నబాధలు సమస్యల నుండి దేశము, ప్రజలు బయటపడ గలరనడంలో సందేహంలేదు.

కిర్లోస్కర్ ట్రాక్టర్ డి 40 06 కె

కొని అధికలాభాలు పొందండి!

ఉత్తమ వ్యవసాయ పరికరముల ఉత్పత్తిలో అనేక సంవత్సరముల నుండి అగ్రగణ్యులైన కిర్లోస్కర్ పూనావారు వ్యవసాయమునకు మరియు పరిశ్రమలకు డీజిల్ ఆయిల్ ఇంజనులు, ఎలెక్ట్రిక్ మోటార్లు మరియు పంపులేకాక ఇప్పుడు డయిస్, వెస్టజర్మనీ సాంకేతిక సహకారముతో ఇండియాలో తయారుచేయబడుచున్న ట్రాక్టర్లు సప్లయి చేస్తున్నారు.

కిర్లోస్కర్ ట్రాక్టర్స్ లిమిటెడ్, నాసిక్ వారిచే

తయారుచేయబడుచున్న ట్రాక్టర్ లేగాక వెస్టజర్మనీలో తయారగుచున్న ట్రాక్టర్లుకూడ ప్రపంచబ్యాంకు స్కీములో లభింపనున్నవి. ఈ స్కీము ప్రకారము ట్రాక్టరు కొనుటకు కావలసిన మొత్తములో 15% మాత్రమే ముందుగా కట్టి మిగతా మొత్తము 7 సంవత్సరములలో 9% వడ్డీతో మాత్రమే చెల్లించవచ్చును.

జర్మనీ దేశమునుండి దిగుమతి చేసుకోబడిన ట్రాక్టర్లకుకూడ కిర్లోస్కర్ బ్రదర్స్ లిమిటెడ్‌వారు విడిభాగములు సప్లయిచేసి అమ్మకము తరువాత సర్వీసుకూడ చేయుదురు.

- ★ వస్తునాణ్యతకు, ఇబ్బందులులేని సర్వీసునకు, విడిభాగములు సకాలములో సప్లయి చేయుటకు మరియు అమ్మకము తరువాత సర్వీసు కొరకు కిర్లోస్కర్ వారిమీద ఆధారపడండి.
- ★ కిర్లోస్కర్ ట్రాక్టర్ అమిత శక్తిశాలి, నమ్మదగినది మరియు మితవ్యయము కలిగినది
- ★ కిర్లోస్కర్ D-40 06 K 43 HP మరియు దిగుమతి చేసుకొనబడు డయిస్ D30 06, D 40 06 మరియు D-68 06, ట్రాక్టర్లు ప్రపంచ బ్యాంకు స్కీముక్రింద లభించును.
- ★ తక్కువ యింధనపు ఖర్చు. ★ అతితక్కువ మెయింటినెన్సు ఖర్చు.
- ★ 1500 కె. జి. ల బరువును యెత్తగల డ్రాఫ్టు మరియు పొజిషన్ కంట్రోల్ కలిగినటువంటి పూర్తి ఆటోమేటిక్ హైడ్రాలిక్ సిస్టమ్.

అధిక వివరములకు సంప్రదించండి

ఆంధ్రప్రదేశ్ రీజినల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు

—— కిర్లోస్కర్ బ్రదర్సు లిమిటెడ్ ——

పో. బా. నెం 1580; 338, రాష్ట్రపతి రోడ్: సికింద్రాబాద్ - 500003.

లేక

నెల్లూరు, చిత్తూరుజిల్లాలకు డీలర్లు: శ్రీ వెంకటేశ్వర ఇంజనీరింగ్ వర్క్సు ఫోను: 1104.

ప్రొ: ఏ. రాజయ్య ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటు - నెల్లూరు-4.

జిల్లావార్తలు

(11వ పేజీ కొరవ)

ఆంధ్ర రమణారెడ్డి ఆ గ్రామంలో విజ్ఞాన జ్యోతిని వెలిగించాడనే అనాలి.

దాదాపు 15 వేల రూపాయల విలువ చేసే ఆ గ్రంథాలయ భవనం నిర్మించి యిచ్చింది రమణారెడ్డి తుంపిళ్ళకే. దానికి మోడెం పెంచలమ్మ గ్రంథాలయం అని పేరుపెట్టారు. దానికి మంత్రి వెంకటరెడ్డి 27 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. స్పీకరు శ్రీ రేబాల దశరథరామారెడ్డి సభకు అధ్యక్షత వహించారు.

జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ అధ్యక్షుడు శ్రీ నాగారెడ్డి హరిశ్చంద్రారెడ్డి కావలి తాలూకాలో ఇది రెండవ బ్రాంచి లైబ్రరీ అన్నాడు; ఈ గ్రంథాలయానికి 5 వేల రూపాయలు విలువచేసే పుస్తకాలు సమకూర్చాడు. గ్రంథాలయాల సిబ్బంది జీతాలు ప్రభుత్వం భరించగలవన్నందుకు హరిశ్చంద్రారెడ్డి ముఖ్యమంత్రిని అభినందించాడు శ్రీ ఎం. వి. రమణారెడ్డి తమ గ్రంథాలయ చరిత్రను వివరించి, ఇస్కపల్లి నుండి తమగ్రామానికి రోడ్డు వేయించవలసిందిగా మంత్రిని కోరారు. ఇస్కపల్లి వెస్లవారు ఓపెనింగ్ సాంగ్ పాడారు. ఓవర్ బ్రిడ్జికి విజ్ఞప్తి చేశారు. శంభునిపాళెం గ్రామస్థులుకూడా నివేదిక సమర్పించారు. జి. వి. చేర్మన్ శ్రీ మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి గ్రంథాలయ భవనంలో మోడెం పెంచలమ్మ చిత్రపటాన్ని ఆవిష్కరించాడు; చెన్నారెడ్డిపాళెం రోడ్డుకు వాగ్దానంచేశాడు.

వక్తలందరూ జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ పటిష్టంగా పనిచేస్తూ, కార్యకలాపాలను విస్తరిస్తున్నందుకు అధ్యక్షుడు శ్రీ హరి శ్చంద్రారెడ్డిని అభినందించారు.

శాంతినికేతనమా?
సబర్మతి ఆశ్రమమా?
వాల్మీకి వనమా?

ఇ' మనమాటుక్ దుఃమొన్న వాకాడు సంస్థలను సందర్శించిన రాష్ట్ర సాంఘిక సంక్షేమ సలహా సంఘ అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులైన శ్రీమతి పి. చెల్లాయమ్మ కృష్ణయ్య, శ్రీమతి కస్తూరిబాయి కృష్ణంరాజు గారల అభిప్రాయాలు.

చేర్మన్ శ్రీమతి చెల్లాయమ్మగారన్నారు గదా: ఇంతమంది అనాథలు, అదృష్ట హీనులైన బాలబాలికలగల సంస్థను రాష్ట్రంలో ఎన్నడూ చూడలేదు. ఫుల్లంగా, చక్కగావున్నాయి. తృప్తికరమైన భోజనం, అందరిపట్ల సమాన ప్రేమాదరాలు కనబడతాయి. పిల్లలకు చేతిపనిలో శిక్షణ గరపబడుతున్నది. ఆడపిల్లలుసంగీతంకూడా నేర్పిస్తున్నారు కాలు రకు వ్యాయామశిక్షణకూడా వుంది. ఈ బాలబాలికలమధ్య కొంత సమయంగడప గలగడం మహదానందంగా వుండినది.

వైస్ చేర్మన్ శ్రీమతి కస్తూరిబాయి కృష్ణంరాజు ఇట్లా వెలిబుచ్చారు: అతి చక్కని వాతావరణంలోవ్యక్తిత్వశ్శుద్ధత; చక్కని భవనవనిత; చక్కనిచే పూలవంటి విద్యార్థులు; సరస్వతీ నిలయాలనదగిన విద్యాలయాలు; మనోవికాసముకలిగించే, భక్తికోసమస్కారంచ బుద్ధిపుష్టి క్రమశిక్షితులైన బాలబాలికలు; మిలిటరీశిక్షణతో క్రమం తప్పక కార్యక్రమాలు నడిపించబడడం చూస్తుంటే ఇది శాంతినికేతనమా, సబర్మతి ఆశ్రమమా, వాల్మీకివనమా అనిపిస్తుంది వనుటలో అతిశయోక్తిలేదు అంటూ శ్రీమతి కస్తూరిబాయి, నిర్వాహకుడు శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిని ఆంధ్రప్రదేశ్ అపరగాంధీ అని పిలుచుకోవాలనివుంది అని వెలిబుచ్చారు. వాకాడుసంస్థలకు దిగిలింది ఈ ప్రశంసలు; నిర్వాహకులకు దిగిలింది అగ్నిపరీక్షలా అనిపిస్తుంది.

——

జయంతి

(12వ పేజీ కొరవ)

రామానాయుడు ఒక కర్మవీరుడుగా–ఇటు పత్రికారంగంలోనూ, అటు ప్రత్యక్ష రంగంలోనూ – పనిచేశాడా అనిపిస్తుంది. కన్యాశుల్కం ఒనే దురాచారం సమాజంలో సమసిపోయినా గురజాడవారి 'కన్యాశుల్కం' చిరంజీవిగా నిల్చిపోయినట్లే, జమీందారీధానం నశించినా రామానాయుడుగారి 'జమీందారు' స్థిరపడిపోయింది; జిల్లా ప్రజల సుఖదుఃఖాలను ప్రతిధ్వనిస్తూ వారి జీవితాలతో తాదాత్మ్యం పొందింది. అయన ఆశయశుద్ధికి ఇది ఆశయసిద్ధి ఇట్లాంటి జిల్లాపత్రికలు ప్రతి జిల్లాకూ కావాలి జిల్లాసమస్యలను ప్రతిబింబించే లోకల్ జర్నలిజం అభివృద్ధిపొందాలి. దానికి రామానాయుడు వైతాళికుడు. అయనపేరట యిస్తున్న ఈ అవార్డు తెలుగుదేశంలో అపూర్వం.

"ఆంధ్రభారతి బిరుదాంకితులు వాసా సుబ్బారావు, కోటంరాజు రామారావు తదితరుల ఆశయ సంకల్పంతో దిద్దుబాటు పత్రికలు నిర్వహించారు అనాడు జర్నలిజం ఒక మిషన్, ఒక జీవితాశయం. వ్యాపారదృష్టిలేకుండా, సాంఘిక ప్రయోజనంకోసం పత్రికలు నడిపారు.

"1947 తర్వాత అన్నిరంగాల్లోమాదిరే జర్నలిజంలోకూడా క్షీణదశ ప్రారంభమైంది. ప్రమాణాలు పడిపోయాయి. నల్లమందు సాహిత్యం రాజ్యం చేస్తున్నట్లే, జర్నలిజంలోకూడా పలాయనవాదం ప్రబలిపోయింది. కఠోర జీవితవాస్తవాలను, మధ్యతరగతి సామాజిక స్థితిగతులను తాత్కాలికంగా మరపించజేసే మత్తుపదార్థాలయి పోయాయి పత్రికలు! పాఠకులు పెరిగారుకాని విలువలు తరిగిపోయాయి; అశ్లీలతలు పల్లవించాయి. ఇది ప్రమాదకర పరిణామం. దీర్ఘదృష్టి పత్రికలు అలోచించడం మానేశాయి.

"మానవతావిలువలు, ప్రజాస్వామ్య విలువలు ధ్యేయంగా వుంచుకుని పత్రికలు నిర్వహించేవారికి అసహనం ఎదురవుతూ వుంది. ఆంధ్రదేశంలో వచ్చిన రెండు ఉద్యమాల్లో ప్రజాస్వామ్యంపట్ల గౌరవం చూపిన పత్రికలు చెప్పుకొన్నాయి. వ్యతిరేకార్మాలయాలపైదికి కర్రలెత్తుకుని దాడిచేసే యువకులు తయారైన తర్వాత ఇంక ఎవరికోసం ఈ జర్నలిజం–అనే నిర్వేదం కల్గింది.

"జర్నలిస్టుల్లో లోపాలు లేవనికాదు. ముఖ్యంగా రాగద్వేషాలతో, అభిమాన దురభిమానాలతోకూడినరచనలు, పత్రికా విధానాలు ఈ రంగానికి చెడ్డపేరు తెస్తున్నాయి. వ్యక్తిగతమైన ఏదో ఒకకోర్కె; అది నెరవేర్చుకోడానికి పత్రిక. లేదా ప్రభుత్వంనుండి ఏదో ఆశిస్తూ, పదుపాయాలు కోరుతూ రచనలు పొగిడడం; అది నెరవేరకపోతే దుయ్యబట్టడం. –వీటి వల్ల విలువలు నశిస్తున్నాయి.' అన్నారు గోరాశాస్త్రి.

సినిమా నిర్మాత శ్రీ మల్లెమాల సుందర రామిరెడ్డి తన తండ్రి రామస్వామిరెడ్డి పేర ఏర్పరచిన శాశ్వతనిధితో తయారైన 'రామానాయుడు అవార్డు'ను 'జమీందారు' మేనేజింగ్ ఎడిటరు శ్రీ తూపిలి పార్థసారథి గోరాశాస్త్రిగారికి బహూకరించారు.

తర్వాత శ్రీ నాగినేని వెంకయ్య జమీందారు ఉద్యమంలో రామానాయుడు పడిన యిబ్బందులు, ప్రదర్శించిన ధైర్యసాహసాలు ముక్తసరిగా వివరించారు. అయనపేరట జిల్లాలో శాశ్వత స్మృతి చిహ్నాలుగా రైతుభవనాలు ఏర్పడాలని సూచించారు. 'రామానాయుడు పామరజనానికి సేవచేశాడు. సామాన్యజనంకోసం పత్రికనడిపాడు. వారికోసమే వివిధంగా పాటలు, పద్యాలు, సామెతలు, హాస్యోక్తులతో రచనలు చేశాడు ప్రతిరచనలో ఒక కొత్తవిధానాన్ని అయన రూపొందించాడు' అన్నాడు వెంకయ్య.

తొలుత రామా ఎల్విన్‌కాల్స్ శ్రీ కె. రామయ్య రామానాయుడు చిత్రపటానికి పుష్పమాలవేస్తే, చిత్రపటానికి పుష్పమాలవేస్తే, చిత్రపటానికి పుష్పమాలవేస్తే,

జౌలిన్ లోషన్

గజ్జి తామరకు పేటెంటు మందు
అన్ని షాపులలోను దొరకును

ORIENTAL CHEMICAL WORKS
RAO (INDORE)

నిమ్మతోట అమ్మకం

నాయుడుపేట కాళహస్త్రి రోడ్డు సమీపము కాసారం గ్రామములో 6 సంవత్సరముల వయస్సుగల 500 నిమ్మచెట్లు, 30 యెకరముల పొలము మోటారు ఆయిలు యింజనుతోటి సమృద్ధికరమైన నీటి వసతులు గల తోట విక్రయించబడును.

డి. సి. ఏ. కృష్ణమూర్తి,
నాయుడుపేట.

నెల్లూరు సబార్డినేటు జడ్జిగారి కోర్టులో

O. S. No 22 of 1959

పి. పద్మాకరరెడ్డి వగైరాలు —వాదులు.
పి. రమణారెడ్డి వగైరాలు —ప్రతివాదులు

—వేలం నోటీసు—

ఈ దావాలోని ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలాభూములు ఏకసాలు సాగు కౌలుకు శ్రీ సబార్డినేటుజడ్జిగారికోర్టులో 21—7—75 తేదీన సాయంత్రం 4—30 గంటలకు పైబడి వేలము ఈ క్రిందిషరతులకు లోబడి వేయబడును.

—వేలం షరతులు—

1) వేలములో ఎవరైనను రు 500కట్టి పాల్గొనవచ్చును. 2) వేలము ఫసలీ సంవత్సరమునకు వేయబడును, 3) వేలము హెచ్చు పాటదారునిపై తెంచబడును. 4) వేలము తెగినవెంటనే ధరావతు పైకము పోను మిగతా యావత్తు పైకము వెంటనే రిసీవరుగారికి చెల్లించవలయును. 5) షెడ్యూలు భూమిని ఏ నోటీసులతో నిమిత్తము లేకుండగనే తే.........దిన గాని అంతకుముందేగాని రిసీవరువారికి స్వాధీనము చేయవలయును. 6) షెడ్యూలు దాఖలా భూములను పాటదారే వారిమంచి చెడ్డలను చూచుకొనవలయును రిసీవరు జవాబుదారుకాదు. 7) రెండవకారు పెట్టిన యెడల పండిన పంటను రిసీవరువారి సమక్షమున కోసి, కుప్పలుకొట్టి సగము పంట వక్తాగా యివ్వవలయును. 8) ఏ కారణము చూపకనే వేలము నిల్పివేయు అధికారము కోర్టువారికి, రిసీవరువారికి కలదు. 9) వేలము శ్రీ కోర్టువారి ఉత్తర్వులకు లోబడియుండును. ఇంకను వివరములు రిసీవరువల్ల తెలుసుకోవచ్చును.

— షెడ్యూలు —

నెల్లూరుజిల్లా, కోవూరుతాలూకా, వీరంగుంట గ్రామంలోని—

సర్వేనెం	యః సెంట్లు
1) 56—ఎ	0 — 65
2) 56—బి	2 — 18
3) 57—ఎ	1 — 30
4) 57—బి	1 — 05
5) 58	2 — 00
6) 59	2 — 92
7) 60	2 — 55
8) 62	0 — 46
9) 64—బి	0 — 48
10) 64—సి	0 — 43
11) 64—డి	0 — 02
కల్లు	యః 14 — 04 సెంట్లు

మాగాణిభూమిన్ని సర్వేనెం 62 లో 0—9 సెంట్లు మెట్ట కల్లు యః 14—13 సెంట్లు వేలము వేయబడును.

—యండి రజాక్అలీ. అడ్వకేటు

శ్రీ వెంకటేశ్వర ఫైనాన్సు కార్పొరేషను

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం — నెల్లూరు జిల్లా.

26-6-75 వ తేది

15 వ డ్రా ఫలితములు

ఒక్కొక్కరికి రూ 216-00 లు చొప్పున
15 గుర్రం శ్రీరాములుశెట్టి — బుచ్చి.
842 షేక్ మదార్‌సాహెబ్ — సంగం
841 చీతిరాల శ్రీరాములుగుప్త — నెల్లూరు
973 పి. రామచంద్రయ్య — బుచ్చి.
450 జె. సురేంద్రసింగ్ — నెల్లూరు.

నెల్లూరు ప్రి. డి. ము. కోర్టులో

ఇ. ఎ 186/75 ఓ. ఎస్. 199/61

నెల్లూరు మున్సిపల్ కౌన్సిల్ —పిటిషనరు

1) అజీమున్నీసా, 3) మహమ్మద్ గనీసాహెబు, 5) ఫాతిమా, 8) రషీదాబీ— 1, 3, 8 సాకిన్ సుబేదారుపేట, నెల్లూరు. 5 సాకిన్ నవలాక్ గార్డెన్స్, నెల్లూరు.

—రెస్పాండెంట్లు.

పైదావా అములులో చనిపోయిన 1వ డిక్రీ బాకీదారు అయిన షేక్ మహమ్మద్ కాశింసాహెబుకి వారసులు గా చేర్చమని దాఖలుచేసిన యీ దరఖాస్తు 1, 3, 5, 8 రెస్పాండెంట్లకు నోటీసుకుగా 15—7—75 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది. కనుక 1, 3, 5, 8 రెస్పాండెంట్లు 15—7—75 తేదీన పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై తమ తేదేని ఆక్షేపణలున్నయెడల తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల యీ దరఖాస్తు వారి పరోక్షములో తీర్మానించబడును.

—మేనకూరు మోహనరామరెడ్డి.
పిటిషనరు అడ్వొకేటు.

కావలి డి. ము కోర్టులో

ఓ. ఎస్. నెం. 8/75

కొండవీటి కృష్ణమూర్తి —వాది.
అబ్దుల్ దావద్‌ఖాన్ —ప్రతివాది.

అనువారికి—

ఈ నెంబరున వాది నీపయిన దావా చేసియున్నందుకు నీకు నోటీసు నిమిత్తం తే 17—7—75 దీకి వాయిదా వేయబడి వున్నది. గాన ఆదినం పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టులో హాజరయి నీకుగల ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలసినదిగా కోరడమైనది.

—బి. రామకృష్ణారావు.
వాది అడ్వొకేటు.

In the Motor Accidents Claims Tribunal, Nellore

O. P. No. 4/75

Sk. Mahaboob Bi and another —Applicants.

Vs

J. Ramamurthy Naidu and another. —Respondents.

Notice to Respondent No 1
J. Ramamurthy Naidu, Bus owner, Santhapet, Nellore.

Take notice that the applicants filed an application for compensation 110 (A) M. V Act and the same stands posted 23—7—1975 for notice to you. You are hereby required to attend this Tribunal at 10-30 a.m. On the said day, either in person or through an advocate and make your objections, if any, failing which the matter will be decided in your absence.

—P. Amarendra Reddy
Advocate for applicants

శివారెడ్డి పద్యాలు

దేశభద్రతా చట్టము

ఏ చట్టమన్నమైన ఏదైన కట్టార
చూస్తువూరుకోదు, చేదుదినదు,
ప్రజలరెచ్చగొట్టి పైకింపిస్తు నె
గోతిదవ్వుతుంటె చూడమనక

తప్పుదార్లపడితె తర్కించుకోవచ్చు,
మందలించవచ్చు మనముటొయ్యి
హితవుచెప్పవచ్చు మితిమీరిపోతుంటె,
అంతెగాని తగదుఅగడమ్ము.

పట్టుబట్టవచ్చు, పడగొట్టగావచ్చు,
దింపవచ్చు గద్దె, కొంపదీసి
రష్య చీనగాంగి రాజ్యాన్నికబళిస్తె
అదనుపదనుబాది అప్పుడెట్ట?

నీకు అన్నిదెలుసు, నిగ్గుదేలావీవు
రాజకీయముల్లో రాణకెక్కె
నావుకాని ఎల్లదేవుళ్ళ దరిజేర
నీకు మనకు పెద్దసాకు తల్లి!

మారలేరు వారిమనసేమ, వనులేరు
పోకడేకు వారిలోకమేమ.
ఎక్కువైతె నోరపొక్కుద్ది సున్నము,
ఇందిరమ్మ! దానికిరుపులేదు.

నాయుడుగారి జయంతి

రైతుబాంధవన్ని రంగాను దర్శించి
ఎంతకాలమైందొయేమొ, గాని
తిరిగిచూడ కనులకలువు తీరిందాక
అర్థగంటసేపు అయ్యవైపు.

ఎందకింత ప్రీతి ఏముంది యీతనిలొ
నాటువురము కడిలో, నాయ్నరంగ!
కళ్లగప్పినావు కౌగింటజేర్చావు
ఆదరించినావు, అప్పునీకు!

రామానాయుని చరితము
ఆమూలాగ్రమ్ము చెప్పి ఆప్పటెంగులో
ఆమోదమ్ము పటిదితి
స్వామిరంగన్న! నీకు సాష్టాంగమ్ముల్!

నాయుడుగారి అవాస్తుకు
వేయిథముల తగినవాడవీవే గోరా!
ఆయన జర్నలిజానికి
యీయెడ పెట్టిందిభిక్ష యిక వాకరజ!

నాగినేని! నీదు త్యాగమ్ము వెలగట్ట
రాదు, మాకు సైములేదు వుంటె
పదులు నూర్లు వేలు పద్యాలు విరచించి
తిప్పలొకెవట్టి తీసకొచ్చి

మోపూరు పాఠశాల

భాటంమ్మంతి! నీదగు
మాటలు కలకండకన్న మధురము, సివా
గ్రాటికి పరవశమొందా
నాటుకవిని, నిన్నుజూచ నయనమ్ములతో!

మోపూరు గ్రామసీమకు
దీపముపెట్టావు లోటుదీర్చావు భళి!
నీ పాఠశాల దివ్వము
పైపై కాకాణి! నీదు ప్రాభవమునకజ

మొన్నమొన్న రెడ్లు మోపూరుగ్రామంలొ
మూలమూల దప్పు మ్రోగుతుంది
దష్టి ఖర్చుచెయరు ధర్మకార్యాలంటె
ముందుకొకరురారు, ఎందువలన?

అల్లూరు శివకుమార్

అందగాడువరుడు, అమ్మాయి గుణనిమ్మ
పండు, యీడుజోడు పరవాలేదు,
పొత్తిపొడవు లెక్కగట్టేసి యెనరండి?
హెచ్చుపట్టు సంఖ్య అపరమితము!

చిరంజీవి కోటయ్య (దంపూరు)

కొత్తిసేవుట్న, కోటయ్య! సిపెళ్లి
కళ్లజూచ, సగము కష్టితాగ,
నీకు దగినవద్ది నెలవంక అమ్మాయి
తిరిగికలుసుకుంట తీసికుంటె

ఏలుక్క సుబ్బారావు

దుట్టమెస్తె పూరుచుట్టు గాలించాను
కడపకడప దీగ విడిదిలజ్జ
పాలచుక్కకొరకు, ఫలితమ్ము శూన్యమ్ము
ముష్టికొంప దీనిముండ మొయ్య!

పట్టుబట్టి పాంపొ్యాలెక్టు అధికారి
సుబ్బరావు యెంతటున్నవాతి
రేపుమాపు తెలుపి రెండువందలరోర్లు
బొట్టుమిగా నీదు పొట్ట బెజుర!

ఉన్నమాట

(కావలి సెలికారవ)

ఇతరవరికరాలున్నాయో, ఎన్నిటికి బల్లలు కుర్చీలున్నాయో, అటకుకు ఎన్నిటికి బ్లాక్ బోర్డులున్నాయో తెలియదు. ఇవన్నీకాక అసలు ఎన్ని స్కూళ్ళకు తగినంతమంది పిల్లలున్నారో తెలియదు. తెలియనంటే ఈ యథార్థవాదికి తెలియదనేకాని, జి. ప. క, విద్యాశాఖకు తెలియదనికాదు.

అప్పుడప్పుడు చెప్పుంటారు—బల్లలు, గ్రౌండుకూడా నివసించదానికి వీలులేని వాతావరణంలో కొన్ని హైస్కూళ్ళున్నాయని. కొన్నిటికి నల్లబల్లలుకూడా లేవని చెప్పుతారు. అంటుంటె వినడమేకాని, స్వంతంగా చూదిందిలేదు. ఆర్థికవసతి వున్న పత్రిక పెత్తైనా అయితే ఈస్కూళ్ళ దుస్థితిని నదిత్రాంగా పాఠకుల కంటికి కట్టవచ్చు. 'జమీన్‌రైతు'కు అంతటి స్తోమత కలగలేదు. అందువల్లే నమ్మకంగా వినిపించే వార్తలపై ఆధారపడవలసి వస్తుంటుంది.

భవనాలు లేకుంటే పరవాలేదు. చదువుకు తగిన వాతావరణం, అవసరమైన కనీససౌకర్యాలు, పరికరాలు వుండితీరాలి. అవికూడా లేకుంటే ఆ స్కూళ్లెందుకు? అవి పిల్లలకు విద్యాబుద్ధులేమిగరపగలుగుతాయి? కనీసవసతులు లేకుండా నల్లను పెంచుకుంటూ పోవడమెందుకు? వ్యాసానికి ఈ ప్రశ్నలను వదిలేసి, పిల్లలు లేని స్కూళ్ళసంగతే ప్రస్తావించదలచుకున్నాను. అసలు పిల్లలేని స్కూళ్ళెందుకు? ఎవరికోసమవి? అనేది ధర్మసందేహం.

కావలి తాలూకా సర్వాయపాలెంలో ఒక హైస్కూలుంది ఒక పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ హెడ్మాస్టరు; 12 మంది టీచర్లు, ఇతర సిబ్బంది, హంగులన్నీవున్నాయి. ఈ స్కూలుకు స్వంత బిల్డింగుకూడా వున్నట్టుంది. కాని పిల్లలు 62 మంది మాత్రమే వున్నారు. లెక్కేస్తె ఒక్కో విద్యార్థికి ఒక విద్యాసంవత్సరంలో రూ 900 ల వంతున ఖర్చవుతుంది. ప్రొఫెషనల్ కోర్సులలో వున్న విద్యార్థులకుకూడా ఇంత ఖర్చుకాదు.

అతనికంటె ఘనుడు అడుంట మల్లన్న అన్నట్లు, సర్వాయపాలెం స్కూలే మేలనిపిస్తుంది— గూడూరు తాలూకాలోని వరగలి హైస్కూలు! ఈ స్కూల్లో 40 మంది పిల్లలున్నారు; 10 వ తరగతిలో ఒక్కరంటే ఒక్కరు 9 వ తరగతిలో 6 మంది వున్నారు. ఇది 1974—75 విద్యా సంవత్సరం సంగతి. 11 మంది టీచర్లు, 5 మంది ఇతర సిబ్బంది; వీరికి నెలకు 4, 5 వేల రూపాయల జీతాలు! పిల్లలు — టీచర్ల లెక్కయో తీసుకుంటే, ఒక్కో టీచరుకు నలుగురు పిల్లలు కూడాలేరు. పదవ తరగతిలో ఒక్క విద్యార్థి వున్నాడంటే, ఆ ఒక్కడికోసం ఎంతమంది టీచర్లో చూడండి!

కావలిలో జి. ప. హైస్కూలుంది; బినారువందలమంది పిల్లలుంటారు. ఒక్కొక విద్యార్థికి సంవత్సరానికి పరాపరిన యాభై రూపాయలు ఖర్చవుతుందట. ఇటువంటి పెద్ద హైస్కూళ్ళు ఇంకా ఎన్నో వున్నాయి అన్నీ పెద్దస్కూళ్లే రావాలనడం ఈ రచయిత ఉద్దేశ్యంకాదు. కాని పది మంది పిల్లలు కూడాలేనిచోట్ల స్కూళ్లెందుకు? నిధులు కొరతగావుంటే జిల్లాపరిషత్తు ఇటువంటి స్కూళ్ళమీద ధనం వృథాచేయడం ఎందుకు?

జిల్లాపరిషత్తు పరిపాలనలో ఒకనాడు హైస్కూళ్ళ స్థాపన గుర్రపు పందెపు వేగంలో జరిగింది. అడగనివాడు పాపిష్టుడు; అడిగినవాడికంతా ఒక హైస్కూలు ప్రసాదించడం జరిగింది. ఆ స్థానవన్న విరాళం చెల్లించకపోయినా; జనాభా వసతి చూపినా చూపకపోయినా; కనీస భర్నిచర్ వున్నా లేకపోయినా; పిల్లలకు అవసరాలు వున్నా లేకపోయినా; ప్రభుత్వ అనుమతి వచ్చినా రాకపోయినా ఏ పరిశీలన, ఏ విచారణ లేకుండా కళ్ళు మూసుకొని స్కూలును మంజూరు చేయడం జరిగిపోయింది విచక్షణా రహితంగా హైస్కూళ్ళ స్థాపన జరగబట్టే అవి దిగజారుతున్నాయి. చాలచోట్ల విద్యా వాతావరణంలేదు; ఉపాధ్యాయులు నివసించే వీలులేదు; స్కూలు నిర్వహణలో వారికి స్వతంత్రంలేదు. అందువల్లే చదువు శూన్యం, ఫలితాలు మాన్యం అన్నట్లుగా వుంటున్నాయి.

ఇటువంటి దండగమారి స్కూళ్ళన్నిటిని ఎత్తివేయాలని ఈ రచయిత విజ్ఞప్తి. అవసరమైన స్కూళ్ళను అన్నివిధాల అభివృద్ధిపరచి వాటి విలువను గౌరవాన్ని పెంపొందించాలని ప్రార్థన. ప్రస్తుతపు జి. ప. ఛైర్మన్ శ్రీ మేగోటి విద్యాగోష్ఠులంటూ ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. ఇటువంటి గోష్ఠులు వ్యక్తులకొరకు, లేక పరదాకోసమో కాకుండా జిల్లాలోని హైస్కూళ్ల, అందులోను జి. ప. హైస్కూళ్ళ స్థితిగతులను, చదువు సంఖ్యలను చర్చించి ప్రయోజనకరమైన నిర్ణయాలు తీసుకొనే విధంగా ఏర్పాటుచేయడం అభిలషణీయం.

—

పంచాంగం

గ్రహత్రయ యోగం

75 జులై 7, 8, 9 తేదీలలో, మిథున రాశిలో రవి, చంద్ర, శని సంయోగం.

పునర్వసుకార్తె

జులై 6 తేది సాయంత్రం 4-52 గంటలకు పునర్వసుకార్తె ప్రవేశం.

ముహూర్తములు

జులై 6, 7 తేదీలు ముహూర్తదినములు.

జులై తిథులు

5 శని	ఏకాదశి	మ. 12-07 గం.వ.
6 ఆది	ద్వాదశి	మ. 12-17 ,,
7 సోమ	త్రయోదశి	మ. 11-45 ,,
8 మంగళ	చతుర్దశి	ఉ. 10-47 ,,
9 బుధ	అమావాస్య	ఉ. 9-24 ,,
10 గురు	ఆషాఢ శుద్ధ పాడ్యమి	ఉ. 7-40 ,,
11 శుక్ర	విదియ	ఉ. 5-40 ,,
	తదియ	రా 3-22 ,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి

—

హరికథలు, బుర్రకథలు

నవరసభరితముగా చెప్పుటకు
పం. చోట్ల మన్ననలను పొందిన
మధురగాయిని

కుమారి టి. సి. లక్ష్మీరాజ్యం

భాగవతారిణి
తారాసిస్టర్స్

లింగంబావిడీధి—నవాబుపేట—నెల్లూరు—2.

గ్రంథసమీక్ష

రాజతరంగిణి

[స్వయంపాకుల వేంకట రమణ శర్మ. పుటలు: 495. వెల: రు. 30. శ్రీ లలితా టెక్నికల్ ఇన్స్టిట్యూట్. నెల్లూరు-2]

భారతీయ చరిత్రకారులలో ప్రథముడైన కల్హణుడు కాశ్మీరరాజుల చరిత్రను అభివర్ణిస్తూ వ్రాసిన 'రాజతరంగిణి' ప్రాచీన యుగంలోని ఏకైక చరిత్ర గ్రంథంగా ఎంచబడ్తూ ఉంది. 19 శతాబ్దానికిగాని చరిత్రకారులలో ఏర్పడని శాస్త్రీయ దృష్టి, విశ్లేషణా పద్ధతులు, అన్వేషణా ప్రక్రియలు, ఆధారాలు అకరాలను ఉపయోగించడం 13 శతాబ్దం నాటికే దాలా మటుకు వినియోగించినవాడు కల్హణుడు. శాస్త్రీయదృక్పథం తో, విమర్శనాదృష్టితో వెలువడిన ప్రథమ చరిత్ర గ్రంథం 'రాజతరంగిణి'.

'రాజతరంగిణి' రచన క్రీ. శ. 1148 లో ప్రారంభమై 1150 లో పూర్తయింది. కల్హణుడి తండ్రి చంపకుడు 1089 మొదలు 1101 వరకు కాశ్మీరాన్ని పాలించిన హర్ష భూపతి మంత్రుల్లో ఒకడు. కల్హణుడు కాశ్మీర పాలకుడైన జయసింహుని (1127-1150) సభను అలంకరించిన వాడు. ప్రథమతరంగంలోనిహర్షమహీపతి చరిత్ర, అష్టమ తరంగంలోని ఉచ్చల, సుస్సల, జయసింహాది రాజుల చరిత్రకు కల్హణుడు ప్రత్యక్ష సాక్షి.

మహాకవి కల్హణుడు తన వ్యక్తిగత చేత చరిత్రగ్రథమైన 'రాజతరంగిణి' కాక మహాకావ్యత్వాన్ని చేకూర్చాడు. వివిధ భాషల్లోని సుప్రసిద్ధ చరిత్ర గ్రంథాలన్నీ ఇట్టా మహాకావ్యత్వాన్ని సంతరించుకున్నవే.

ఆకోవకు చెందిన మహాకావ్యం, ప్రశస్త చరిత్ర అయిన 'రాజతరంగిణి'ని శ్రీ స్వయంపాకుల వేంకటరమణ శర్మ ఒక మహాతపస్సుగా, జ్ఞానయజ్ఞంగా కృపిచేసి, తెలుగులోకి అనువదించడం అభినందనీయం. కల్హణుడి ఔన్నత్యం, శర్మగారి ప్రతిభా విశేషాలనుగూర్చి డాక్టరు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు తమ ఆంగ్ల ప్రస్తావనలో చక్కగా చెప్పారు.

'రాజతరంగిణి' ప్రాశస్త్యాన్ని గుర్తించిన పాశ్చాత్య, భారతీయ విద్వాంసులు దానికి పలుప్రచురణలు, అనువాదాలు చేసివున్నారు. 1840 లో ఫ్రెంచి విద్వాంసుడు ఎ. ట్రూయెర్ టీకా వ్యాఖ్యానాలతో ఫ్రెంచిలోకి అనువదించాడు. 1879-87 లలో జె. సి. దత్తు ఎగుడుపు తరంగాలను రెండు భాగాలుగా ఆంగ్లంలోకి అనువదించాడు. 1900 లో ఉపోద్ఘాత వ్యాఖ్యానాలతో ఎం. ఎ. స్టెయిన్, 1935 లో ఆర్. ఎస్. పండిట్ ఆంగ్లంలోకి తర్జుమాచేశారు. 1892 లో ఆరెల్ స్టెయిన్ మూలగ్రంథాన్ని తర్వాత వచ్చిన పొనరాజు, శ్రీవరుల ద్వితీయ, తృతీయ రాజతరంగిణులతోపాటు వ్యవరిచినాడు. 1892-94 లో దుర్గాప్రసాద్ మూలగ్రంథాన్ని రెండుభాగాలుగా వెలువరించారు.

తెలుగులో పోలవరం జమీందారు కర్ణధర్గోట రామచంద్ర వెంకటకృష్ణారావు అనువాదాలు 1903 లో ఐదు తరంగాలు, 1906లో ఆరు, ఏడు తరంగాలు సరళ గద్యంలో అనువదించారు గోపాలరెడ్డిగారన్నట్లు ఇది పండితానువాదంకాక, శర్మగారు వ్రాసినట్లు 'కేవల వచన రూపమున'కాక, శర్మగారి అనువాదం మాదిరినే ఎడనెడ పద్యాలతో, చంపూరూపమైన సమగ్రానువాదం.

గత శతాబ్దిలోనే దింతల వరసింహశాస్త్రి, మదిలిపట్టణంలో ఎవరో పండితులు 'రాజతరంగిణి'ని అనువదించారు. కానీ ఇవన్నీ వురాతన గ్రంథాలయాల్లో తప్ప, యితరత్రా అలభ్యాలు.

బహుకాలంగా తెలుగువారికి అందుబాటులోలేని ఈ మహాకావ్యాన్ని వెంకట రమణశర్మగారు అనువదించి పెద్దకొరత తీర్చారు. శర్మగారి అనువాదం పండిత జనరంజకంగా, నారికేళపాకంలో నడిచింది. భాష కొంతవరకై, సంస్కృతాంధ్రాల్లో సామాన్యజ్ఞానంగల పాఠకుణ్ణి అక్కడక్కడా కొంత ఇబ్బంది పెట్టొచ్చింది. కొన్ని సుభాషితాలను పద్యరూపంలోనూ చెప్పి, పునరుక్తిగా పద్యరూపంలోనూ అనువదించారు. దీనివల్ల ప్రత్యేక ప్రయోజనమేమీ లేదు.

ప్రథమ తరంగంలో అశోకునిపుత్రుడు జలౌకుని చరిత్ర (పుట 12)లో, మూలంలోని 'మ్లేచ్ఛ' శబ్దాన్ని మహమ్మదీయులని శర్మగారు అనువదించారు. మహమ్మదు క్రీ శ. 570 లో జన్మించుటచేత, అంతకు నుండుకాలంలో 'మహమ్మదీయ' శబ్దం వుండడానికి వీల్లేదు. ఋగ్వేదంలో మొదటి సారిగా కనపడే ఈ 'మ్లేచ్ఛ' పదానికి ప్రాచీనచరిత్రవుంది అనార్య భాషను మాట్లాడి ఆర్య సంస్కృతిలో పరిచయం లేని ప్రజలను ఈ పదం ప్రధానంగా వాడబడింది. కాబట్టి అతి పాచీన మ్లేచ్ఛులు అనార్య భాషలు మాట్లాడుతూ, వ్యవహారంగా ఉత్తర, మధ్యభారతంలోని కొన్ని ప్రాంతాల్లో నివసిస్తుండిన వివిధజాతుల వారు. తర్వాత ఈ పదం విస్తరించి, విదేశీయులందరికీ సంబంధించింది.

'భట్టిప్రోలు'లో శర్మగారు కల్హణుగావించిన కాలనిర్ణయాన్ని చక్కగా చర్చించారు. కర్కోట వాగవంశజుల్లో ప్రథముడైన దుర్లభవర్ధనుడు (పు 104) క్రీ శ 698లో రాజ్యానికి వచ్చినవాడు దుర్లభవర్ధనుడు మొదలుగా కల్హణుడి కాలనిర్ణయం ఓద్వాంసులందరూ అంగీకరించారు. కానీ దుర్లభవర్ధనుని పూర్వకాలానికి సంబంధించి కల్హణుడి కాలనిర్ణయాలు సరికాదు, వాటిని సరిచేయాల్సివుందని పాశ్చాత్య, భారతీయ విద్వాంసులందరి అభిప్రాయం. ఆ రాజుల చరిత్రలో కల్హణుడు పురాణ వర్ణనంనను కరించి, చరిత్ర నిర్ణయానికి దూరమైనాడు.

శర్మగారి పుస్తకం అట్టమీద, లోపలి టైటిల్ పేజీలోనూ గ్రంథనామం 'శ్రీ రాజతరంగిణి' అని పేర్కొన్నారు; మళ్ళీ 41 పేజీలో 'రాజతరంగిణి' అన్నారు. 'రాజతరంగిణి'కి శ్రీ నేర్వడం శర్మగారికి సంప్రదాయంమిది మమకారానికి దివ్వాం అనుకోవాలి.

శర్మగారి ఆంధ్రానువాదం సాంస్కృతిక పరుడైన ప్రతి ఆంధ్రుని ఇంటా వుండవలసిన గ్రంథం; ప్రతి గ్రంథాలయాన్ని అలంకరించాల్సిన గ్రంథం. ఈ బృహత్కృషికి ప్రేరకులైన స్వర్గీయ రేపాల శంకరరెడ్డి, వెలుగోటి తిమ్మకరావమ్మగారి కారకులైన పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డి, ప్రోత్సాహకులైన డాక్టర్ గోపాలరెడ్డి ఆంధ్రుల కృతజ్ఞతలకు పాత్రులు.

—డాక్టర్ సి వి రామచంద్రరావు

సుమతిశతకం

—ఎ. మధుసూదనరావు

ఓ సుమతీ!
నీ శతకం ప్రమాణం
నీ శతకం అమోఘం!
వనికిరావట నీ సూక్తులు
నేటి దౌర్భల్యజాతికి, వనికిరావట!

అర్థంలేని, వ్యర్థంకాని
అన్నివంచనతో బంధించు
నిరసంవదలను-
పాలితాగం భగవదార్పితంతో
పాపాలను వునికంచేస్తూ,
అంతులేని స్వార్థంతో
అయోమయపు భవిష్యత్తుకు
భావికాలపు పాపిజన్మలకు-
పాతరలు వేస్తున్న
నేటి ప్రజ్ఞానిధులకు, అజ్ఞానధనులకు
వనికిరావట నీసూక్తులు!

నిస్సారం నిశ్శేషంగా నిర్మూలనకు,
నైతికవిలువల పతనం కొరకు
నడుముకట్టిన అక్షరాస్యులకు,
కాసులుగలవాడె రాజన్న నీసూక్తిని
కాదనలేక భాయంచేస్తూ
దిక్కుతెలియని దీనావస్థలో
తికమకలై చిక్కమొగంతో
పరివర్తనకోసం ప్రకృతిని
పరికిస్తున్న
నేటి దికారప్రజానీకానికి,
నిర్వీర్య జాతినమూహానికి
వనికిరావట నీ సూక్తులు!

ఓ సుమతీ!
నీ శతకం అమోఘం
ఈ శతకం అమోమయం!
నీ శతకంప్రమాణం ఏనాటికీ!
ఈ శతకం ప్రమాదం ముమ్మాటికీ!

గేయాలు

నే నెవరు?

—దుగ్గిశెట్టి వెంకటరమణయ్య

చెప్పకోమాదాం
పవ్వలోంది పాతాళంవరకు
కవ్వలోంచి కైలాసంవరకు
నా విన్యాసం కళారహస్యం
నా సౌందర్యం నవనవోన్మేషం

అవాడు
పరమాత్ముని ప్రసన్నతకు
అందరాజు నన్నర్థించాడు!
ఇనుక తీసే ఇంటకర్ణుడు
వంశోద్ధరుని పరిజనంలో
నన్ననుమానించాడు!

అనాదిరుమ్ నెరుగని వట్టాల
స్వైరవిహారంలో నా అన్వేషం.
విచక్షణారహిత పాటకోన్మత్తుడు
నా పోషకుడు!

నా కనుగిలవు
నిష్ఠురోష్ఠంపై
మెత్తని నవ్వు నొత్తిగించేస్తుంది
నా రహస్యారవము
న్యాయాన్ని అడిగిస్తుంది.
నా అందం
కరెన్సీల రెపరెపల్లో
నర్తిస్తుంది.

నా స్పర్శకు చలించని
నిస్సంగి కలడా?

నా వాస్తవ్యకారిక
చట్ట వరూధిని స్వాగతములకు
ఉత్తేజితంగాని
ఉద్యోగి ప్రపంచమున్నాదా?

నేను
అర్భవానికి అంతాన్ని
అర్జనోర్జస్వలం కారాగారాన్ని.
భగ్నాశయులకు
అందనిమెట్టుని
ఉత్త గ ఉరోజాన్ని

నా పక్కిలిగింతలకు లొంగని
ఉక్కుపిడుగులకు
నా మ్రొక్కుల!
నేను
నిప్పులాంటివారి ముప్పుశవ్వను
తప్పుచేసేవారి తలమానికాన్ని
సర్వాంతర్యామిని
యామినీమణి నెవ్వెలిని
ఉన్మీ నూగించే ఉత్కోచాన్ని!

— —

సవరణ

27-6-75 తేది జమిలి రైతు 7 వ పేజీలోని శ్రీ ప్రసన్న విశ్వేశ్వరస్వామి వారి దేవస్థానం మైపాడువారి లీజు వేలం వ్యాసంలో 27-7-75 తేది బహిరంగ వేలంఅని అచ్చుపొరపాటు జరిగింది. బహిరంగవేలం 7-7-75 తేది జరుగును. అని చదువుకోవలెను.

—మేనేజర్ జమిలి రైతు.

తెనుగు సీమలో చిత్రసీమ

ప్రచారసాధనాల్లో ఫస్ట్‌మార్కు సినిమాదే.

మన రాష్ట్రంలో యీ పరిశ్రమ యింకా ప్రాథమిక దశలోనేవుంది. అందుకే ప్రభుత్వం అనేక సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నది.

స్టూడియోల నిర్మాణానికి హయత్‌నగర్ సమీపంలో 206 ఎకరాల మేరలో చిత్రపురి వెలుస్తున్నది. దేశంలోని చిత్రనిర్మాతలకు యిదొక గొప్ప ఆకర్షణ.

ఇంతవరకు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో నిర్మించిన 41 చిత్రాలకు ప్రభుత్వం 20 లక్షలవరకు సబ్సిడీ యిచ్చింది. సబ్సిడీ ఒక్కొక్క చిత్రానికి 50 వేలనుండి లక్ష రూపాయలకు పెంచారు.

ఉత్తమచిత్రాలకు ఏటేటా బహుమతులుకూడా. ఫిలిం పరిశ్రమ అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ త్వరలోనే ఏర్పాటవుతుంది.

మన చిత్రనిర్మాణ కార్యక్రమానికి హైదరాబాదులో మంచిభవిష్యత్తువుంది.

సమాచార పౌరసంబంధశాఖ, హైదరాబాదు.

52/Advt/75

సంస్మరణ

నిరాడంబరజీవి,
సంఘ సంస్కర్త,
అస్పృశ్యతానివారణ
ప్రచారకులు,
జైళ్ళలోని ఖయిదీలకు
నీతిబోధకులు -

**ఇస్కా
చెంచయ్యగారు**

(మరణం : 9-7-70)

ఎన్. బి. కె. ఆర్.
సైన్సు & ఆర్ట్సు కాలేజి

విద్యానగరు (వాకాడు) నెల్లూరు జిల్లా.

తే 10—7—75 ది నుండి పై కాలేజి పునః ప్రారంభింపబడును. 10 వరగతి మార్కులు వచ్చినవెంటనే జూనియర్ ఇంటర్ మీడియట్‌లో అడ్మిషన్లు ప్రారంభింపబడును. అప్లికేషన్, ప్రాస్‌పెక్టస్ కొరకు రూ 5-00 లు మనియార్డరు ద్వారాగాని, స్వయంగాగాని చెల్లించి, ప్రిన్సిపాల్, యన్. బి. కె. ఆర్. సైన్సు అండ్ ఆర్ట్సు కాలేజి, విద్యానగరు, నెల్లూరుజిల్లా వారినుండి పొందవచ్చును. బాల బాలికలకు ప్రత్యేక హాస్టలు వసతులు కలవు.

విద్యానగరు
నెల్లూరుజిల్లా

యన్. జనార్ధనరెడ్డి
కరస్పాండెంట్.

భూమి కౌలుకు యాలం

రాపూరు తాలూక, పెంచలకోనలో వేంచేసియుండు శ్రీ పెంచల నరసింహస్వామివారి దేవస్థానము తాలూక, ప్రకాశంజిల్లా; ముప్పాళ్ళగ్రామం. సర్వే నెం. 1. య 55-70 సెం మెట్టభూమిని, 1385 ఫసలీ నుండి, 1390 ఫసలీ వరకు అనగా 6 సంవత్సరములకు కౌలుకు యిచ్చుటకుగాను, ముప్పాళ్ళ గ్రామంలో తే 15-7-75 ది మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు బహిరంగ యేలం జరుపబడును. యేలం దరాస్తూ రూ 500 లు చెల్లించి పాటలో పాల్గొనవచ్చును. ఇతర షరతులు యేలం సమయములో తెలపబడును.

ఆర్. రాఘవరెడ్డి బి. ఎ.
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం పంచాయతిసమితి

టెండరు నోటీసు

Rc: B 3. No 302/74 Dated 1—7—75

ఈ క్రింద వివరించిన ఎలక్ట్రిక్ మోటార్లు, ఆయిల్ యింజన్లు సప్లయి చేయుటకు సీల్డు టెండర్లు కోరడమైనది. సదరు టెండర్లు క్రీత ధరావత్తు సమితి జనరల్ నిధులకు చెల్లించి తే 14—7—75 ది మధ్యాహ్నము 4 గం॥ లోగా యీ క్రింద సంతకముచేసినవారికి దాఖలు చేసుకొనవలయును. సదరు టెండర్లు హాజరయిన టెండరుదారుల సమక్షమున అదేరోజు 4-31 గ టకు తెరువబడను. మిగిలిన వివరములు సమితి కార్యాలయము పనిచేయు వేళలలో తెలిసికొనవచ్చును.

సప్లయి చేయవలసిన ఎలక్ట్రిక్ మోటార్లు, ఆయిల్ యింజను వివరములు—

నెం.	వివరములు	ధరావత్తు మొత్తం
1)	7. 5 H. P. ఎలక్ట్రిక్ మోటార్లు 3 (మూడు) 4" × 4" పంపు.	రూ 200-00
2)	8 H. P. ఆయిల్ యింజను 1 (ఒకటి) 4" × 4" పంపు.	రూ 200-00

కె. శ్రీనివాసరావు.
బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు.
బుచ్చిరెడ్డిపాళెం పంచాయతిసమితి.

70 ఏళ్ల నాటిమాట

(3వ పేజీకొరవ)

వర్షములు వక్కగా కురుస్తయున్నా, అమితవృష్టి కురిసినా అనావృష్టి లేక స్వల్పముగా కరియుటయున్న మనకు అనుభవమైయున్నది. దాబట్టి జిల్లాలో కరవులు సంప్రాప్తమగుటకు మనకు సహజ ధర్మమైనది... ఈ జిల్లాలో ఏరులు నదులు లేకపోలేదు. సువర్ణముఖి, పినాకిని, మన్నేరు, పాలేరు, ఉప్పుటేరు అను నది జిల్లాలో పడమటనుండి తూర్పు సముద్రమువరకు ప్రవహించి, వక పినాకినితప్ప మిగతావాటి ఉదకము వృధాగా సముద్రపాలగుచున్నది. పినాకిని ప్రవహించు ఆత్మకూరు తాలూకాలో యెత్తయిన ప్రదేశములో పినాకిని నదికి అనకట్ట కట్టి, ఆ నీరు కాలవల మూలముగా మళ్ళించినయెడల ఆత్మకూరు కావలి తాలూకాలలోని చాలా భాగములు పారుదల చేయించవచ్చును." సోమశిల ప్రాధాన్యం ఆ మనగమనించాతో లేదో, ఆ పథకాన్ని మనస్సులోవుంచుకుని ఈ మాటన్నాడో లేదోకాని, ఇది ముమ్మటికి సోమశిల సూచనే!

ఇక పరిశ్రమలు-మనజిల్లాలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఎన్నో అనుకూలాలున్నా, సద్వినియోగం కావడంలేదు. రాపూరు, కావలి తాలూకాల్లో కొన్నిచోట్లమాత్రం మైకావ్యాపారం సాగుతూంది. కనిగిరి తాలూకాలో వున్న అభ్రకం, రాగి, ఇనుము, చలవరాళ్ళకోసం ప్రయత్నించాలి. ఉదయగిరిలోకూడా ఈ లోహాలు లభ్యమవుతాయని తెలుస్తూంది. 'చాలాకాలముగా ఉదయగిరి దివ్యమయిన మట్టి పాత్రలకు ప్రసిద్ధిచెందినది. ఇప్పుడు మంగుళూరు పెంకులు వంటి పెంకులు ఉదయగిరిలో చేయబడవచ్చును ...... నెల్లూరిలో శ్రేష్ఠతరమైన యిటికెరాయి చేయబడుచున్నది... మన స్వదేశాభిమానమును వనము మరువరాదు. స్వదేశాభిమానమను అన్యవస్తు బహిష్కారముగా పొరబాటు అర్థము చేయుచున్నారు. ఒకడు తన స్వదేశవస్తువుల వ్యాపారము అభివృద్ధిచేయవలెనను కోరిక మాత్రమే స్వదేశాభిమానమని నా అర్థము. అయితే ఆ వుద్దేశము నెరవేరటకు పరదేశ వస్తువులకన్న స్వదేశవస్తువులను అంగీకరించవలసి విధి లేదు. అయితే విదేశ వస్తువు ను బహిష్కరించుటగాని, అక్రమయిన మార్గముల బోయి స్వదేశాభిమానము పెంపొందించుటగాని పనికిరాదు...

"1869-70 లో ఈ జిల్లాలో 14729 చేతిమగ్గములుండి రూ 9,32,974ల విలువ గల గుడ్డలు చేయబడుచుండినవి. ఇప్పుడు యిన్ని మగ్గములున్నవో దయచేసి వకసారి చెప్పెదవా? కొన్నినూర్లు మాత్రమే వుండును"-అంటూ మనదేశంలో నూలు పరిశ్రమ క్షీణించిపోయింది గనుక విదేశీ వస్త్రాల దిగుమతి అనివార్యమని ఆయన వాదించాడు!

విద్యావిషయంలో మనజిల్లా చాల హీన స్థితిలో వుందని; ప్రభుత్వం ప్రయిమరీ, ఎలిమెంటరీ విద్యకు సహాయం చేస్తున్నందుకు కృతజ్ఞతచెప్తూ, హయ్యర్, సెకండరీ విద్యకు సహాయం చెయ్యకపోవడం విచారకరమని ఆయనన్నాడు. "ఈ జిల్లాలోవలె వక సెకండరీస్కూలు అయినను లేదు కావలిలో వకటివుండి తీసివేయబడినది గనక, కావలిలోనైను తిరుగా సెకండరీ స్కూలు వుండునట్లు మనము ప్రార్థించవలసివున్నది."

ఇకాకంటాప్పు విచారణ పాలనలు వుండవలసినంత న్యాయంగా వుండటం లేదు; జిల్లాలో నేరాలు విపరీతంగా జరుగుతున్నా పోలీసు శ్రద్ధకనపరచడంలేదన్నా; కావలికి రెండుమైళ్ళలో ప్రతిదినం పట్టపగలే దారిదోపిళ్ళు జరుగుతున్నాయి; కలిగిరి ఉదయగిరి రోడ్డుమీద రాత్రిగాని పగలుగాని వెళ్ళడం 'చావు బ్రతుకుగా నున్నద'ని; 25, 30 ఏళ్ళక్రితం 'కుంపిణీ రాజ్యంలో ధన ప్రాణములకు కేవల భద్రమైనదని' చెప్పుకునేవారని, ఇప్పుడు పరిస్థితి క్షీణించి దని నడిసి గడపు విమర్శించాడు. కావలినుంచి ఉదయగిరికి, సింగరాయకొండనుండి కనిగిరికి రైలుమార్గాలు వేయాలని ఆయన కోరాడు. ఆయన ప్రసంగం ఇంగ్లీషులో సాగింది; తెలుగు అనువాదప్రతులు సభ్యులకు పంచిపెట్టారు.

తర్వాత వెంకాడ పట్టాభిరామరెడ్డి గోవిందరామయ్యార్ యోగ్యతా విశేషాలు చెప్పి, సభను ఆహ్వానించవలసిందిగా కోరారు.

గోవిందరామయ్యార్ మొదట గోఖలే విద్యాబిల్లును ప్రశంసించారు. 'నెల్లూరు మునిసిపాలిటీలో స్కూలుకు పోదగిన వారిలో 21 మంది బాలురు మాత్రము బడికి పోవుచుండుట లేదనియు, గోఖలేగారి బిల్లు అములులోకి వచ్చిన యెడల వీరికి విద్య చెప్పించుటకు సంవత్సరము ఒకటింటికి సుమారు రు 600 లు కావలసివచ్చుననియు' ఆయనన్నారు. ఆ బిల్లు జనోపయోగమని జిల్లాలోని వారందరూ ప్రభుత్వానికి తెలియజేయాలని; బిల్లులోని ముఖ్యాంశాలను ప్రచారం చెయ్యడానికి మద్రాసులో స్థాపించబడ్డ 'ప్రారంభ విద్యా సమాజా'నికి అందరూ సహాయం చెయ్యాలని ఆయన చెప్పారు.

జిల్లాలో జమీందారీ గ్రామాలు కాక, 515 రైతువారీ గ్రామాలుంటే, రెండేరెండు పరపతి సంఘాలున్నందుకు ఆశ్చర్యమును విచారం వెలిబుచ్చారు. 1905లో నెల్లూరు జిల్లా వ్యవసాయసంఘం ఏర్పడిందని, అది ఆరంభంలో 'అనుము వరి ఆదాయకరమగు పద్ధతులలో ఫలింపచేయుటకు కొన్ని ప్రయత్నములు చేసిం'దని ఆయనన్నారు. 1907లో ఆ సంఘ సభ్యుల సంఖ్య 67 అయింది; వెంకటగిరి రాజారు 500లు, మరిద్దరు సభ్యులు చేరి రు 100లు చందాలిచ్చారు. "ఇనుప నాగేలు వగైరా క్రొత్త స్వదేశపు పనిముట్లు తెప్పించిరి. అగ్రికల్చరల్ డైరెక్టరువారు ఇచ్చటికి విజయముచేసి వేరుశనగపైరును గురించి కొన్ని సంగతులు తెలిపి సలహాయిచ్చి వెళ్ళిరి. ఇంతటితో ఈ వ్యవసాయ సంఘపు పని ముగిసినది. సెంట్రల్ వ్యవసాయ సంఘమువారికి చెల్లించవలసిన రుసుము చెల్లించనందున వారికివీరికి ఉండు సంబంధము వీడిపోయినది. కొన్నాళ్ళకు తిరుగ సంబంధము కల్పించుకొనిరి. అయినను రయితులకు ఉపయోగముగా నుండునట్లు ఈ సంఘము వారు ఏమిచేసి యుండలేదు."

-ఇవీ సభాధ్యక్షుని ప్రసంగంలోని ముఖ్యాంశాలు. ఇక తీర్మానాలు-హెచ్చు తక్కువ అన్నీ రెండవజిల్లా కాన్ఫరెన్సులో చేసినవే. వాటిని వింహాయించి, తక్కిన వాటిని గురించి పైవారం చెప్పుకుందాం.

తొలిజర్నలిస్టు

(4వ పేజీ కొరవ)

ఎల్లప్పెపెటలగోరి-ఇంతకుమున్ను
జప్తీను సర్వనా-శనమైనాది
ఆగతే మీకు దా-పరమాయనంటి

... ...

సురవర సిరి నాదే
వరాహగిరి మంత్రి రామనాట్యనిచేతా
ధర పెంకె గుణమువేతను
అరయంగా పంటులోనె ఐదివేతా.

గ్రామవార్తలకు సంబంధించినపద్యాలు రెండు చిందాము—

మామిడిపుర మహాగ్రామే
కంచ కష్టే సుభిక్షం
అన్నవస్త్ర ద్వయం నాస్తి
నిత్యం కలహ మేదరా

హాలికులకు వేరె పొస్టళ్ళ దెందుకు?
వానములకు వేరె వాడలే ?
అంచని కొక్కటే ఆశయ మిక్కాగా
విశ్వరాభి వేను, ఒకరు గాదు!

ఈ మకుటంతో గాంధీ తత్వాలుగా వెలసిన పద్యాలనేకం సాంఘిక దురంతాలను ఖండిస్తూ వున్నవి.

భాగవత పద్యాలకు పేరడీలు ఎన్నో నాయుడుగారివి పేర్కొనవచ్చు

వారిజాక్షులందు-వైవాహికములందు
పాణ విత్తమాన-భంగమందు
ఒట్టియుండున్నాయు-కోట్టులయందును
బొంకవచ్చు నఘము పొందదధిప.

అత్తిన రామకృష్ణారెడ్డి దంభోక్తుల:

కలయో వైష్ణవమాయయో విలయు నం
కల్పార్థమో మోసమో
తెలియన్ గారడొ యింద్రజాల మహిమో
తింత్రిణి చ పైత్యకమో
నలవైవేల ధర్మమిచ్చు
నట అన్నా! అప్పుడెగ్గాటకన్
సుఖంతేగద! ఎంతమాత్రమిది? దా
సోహం రామకృష్ణ ప్రభో!

బాలికల అనుపత్రి డా. సుగుణమ్మమీద చెప్పినది-

ఆకిన్ అప్పుల నర్సమాంబయయి
అస్పత్రిలో నర్సెట్లపై
వాదీభాయల దీక్షవృత్తులవయన్
కాంగ్రేసు గోత్రాలపై
మీజన్ మాదుల స్థాకుపై యువల ఆ
ఫీసర్ల అర్డర్లపై
వాదల్ వే దెను రోస రూక్షణము అల్ప
జ్ఞానులా మాపయిన్
ప్రోటిన్ జన్మమవే! యీ 'సుగుణ'
మాంబా! జాల నోర్మాయుమా!

నాయుడుగారి కొన్ని పద్యాలను విని పించి ఆయన హాస్య రోచిని జ్ఞప్తికితెచ్చే ప్రయత్నం చేశాను. ఆయన బహుముఖ వ్యక్తిత్వాన్ని ఒక కోణంనుంచి సందర్శించే ప్రయత్నం మాత్రమే యిది!

ఇల్లు అమ్మకము

నెల్లూరు అత్తిలోటి అగ్రహారంలో కె. కోదండరామయ్య గారికి చెందిన ఎవరిల్లు అమ్మబడును (లేటు విస్సా రంగయ్య గారిది).

వివరములకు :

విస్సా రామచంద్రరావు
స్వర్ణహోటలుకు ఎదురుగా
పొన్నలగడ్డవారి వీధి
నెల్లూరు

గుడివాడ సబుకోర్టులో
ఒరిజినల్ సూట్ నెం. 6/75
గుత్తా సూర్యనారాయణరావు — వాది
1. త్రిపురనేని బలరామ శేషగిరిరావు, 2. యీ. రాజేంద్రప్రసాద్, 3. వంకెన సీతారామయ్య —ప్రతివాదులు

పై నెంబరులో 2వ ప్రతివాదికి దావా నోటీసువాయిదాలయ్యు 26-7-75తేదీకి వాయిదా వేయబడినది హాజరయి తెలపుకొనవలెను.

—పర్వతాటి వెంకటాచలశర్మ
వాది అడ్వకేటు.

వాకాడు సంస్థలను సందర్శిస్తున్న రాష్ట్ర సాంఘిక సంక్షేమ సలహాసంఘ అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులు శ్రీమతి చెల్లాయమ్మ, శ్రీమతి కస్తూరిబాయ్.

జిల్లావార్తలు

(5వ పేజీకొనసాగింపు)

సొసైటీ సభ్యత్వాలు గిర్యత్వాలు అన్నీ ఆయన పరంగానే వుండినాయి. శి. వ. అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు ముందు, కొండవనాయుడు-నల్లపరెడ్డు, రాపూరు నాయుడు రెడ్డి వగైరాలంతా సమైక్యంగా వుంటే టప్పుడు, ఈ సొసైటీలో కొండవనాయుడిదే ఏకఛత్రాధిపత్యం. కాని ఎన్నికలు మారిన తర్వాత, కొండవనాయుడు ఆనంవర్గంగా, వెంకటరత్నంనాయుడు - రామగోపాలరెడ్డి వగైరాలు ఆనం వ్యతిరేక వర్గంగా చీలి పోయిన తర్వాత, కొండవనాయుడు బల హీనపడ్డాడు. దాని ఫలితమే సొసైటీ కొండవనాయుడు చేయిజారి పోవడం; యానాదిరెడ్డి చేతిక్కడం సంభవించింది.

ఈ రామాయణంలోనూ ఒక చిన్న పిడకల వేట వున్నట్టుంది నల్లపరెడ్డివారు సహజంగా కొండవనాయుడికి చేసివుండాలి. చేశారనే అందరూ అనుకున్నది. కాని అవినంగా ఓటు గోడదూకారు రహస్యమేమిటు. వాళ్ళు (బహుశా చనం పాతపాటవుతుందా?) ఒక ఓటును అవతలివాళ్ళకు దాటించారని వుంటారు. అది ఎంతవరకు నమ్మదగి వుంటుందో మేము చెప్పలేము. ఎట్లయితే నేమి ఈశ్వరకృప యానాదిరెడ్డికే లభించింది; విజయం యానాదిరెడ్డిదే అయింది.

కావలి డివిజను కు సంబంధించిన 8 స్థానాల్లో సొసైటీ స్థానాలు 4 యానాదిరెడ్డికి, జనరల్ స్థానాలు 4 కొండవనాయుడికి వచ్చాయి. అంటే ఆ తాలూకాలో ఇద్దరు సమవుజ్జీలనడానికి యిది నిదర్శనమా అంటున్నారు వ్యాఖ్యాతలు.

ఆ ఎన్నికలు, వాటి ఫలితాల వివరాలు ఇవి:

గూడూరు డివిజను 4 స్థానాల్లో యానాదిరెడ్డి వర్గానికి 3, కొండవనాయుడు (నల్లపరెడ్డి) వర్గానికి 1; కందుకూరు డివిజను 5 స్థానాల్లో యానాదిరెడ్డి వర్గానికి 2, మధ్యస్తులు 3; కావలి డివిజను 8 స్థానాల్లో చెరిసగం వచ్చాయి. మొత్తం 17 స్థానాల్లో యానాదిరెడ్డి వర్గానికి 9, కొండవనాయుడికి 5 వచ్చాయి. కందుకూరు మధ్యస్తులు ముగ్గురు యానాదిరెడ్డి వర్గంగానే భావింపబడుతున్నారు గనుక్క ఆ వర్గం బలం 12 అవుతుంది; కొండవనాయుడిది 5.

29 తేది కమిటీ ఎన్నిక జరిగింది. కొండవనాయుడువర్గంవారు పాల్గొనలేదు. యానాదిరెడ్డి వర్గీయులు పోటీలేకుండా ఏకగ్రీవంగా ఈ క్రింది వారిని ఎన్నుకున్నారు. అధ్యక్షుడు - మామిళ్ళపల్లి బ్రహ్మయ్య (కావలి తాలూకా); ఉపాధ్యక్షుడు-పి. రాజశేఖర రెడ్డి (రాపూరు తాలూకా); కార్యదర్శి - కె. సత్యనారాయణ (గూడూరుతాలూకా); సహాయ కార్యదర్శి - ఎనిమిరెడ్డి వెంకట సుబ్బారెడ్డి (కందుకూరుతాలూకా); కోశాధికారి-కోరా మాలకొండయ్య (ఉదయగిరి తాలూకా).

జిల్లా రాజకీయల్లో పాగాకు పాలిటిక్సు ఇవి!

మంత్రి వెంకటరెడ్డి

ఓటమిస్సర్మెంటులో 'ఎం' విటమిన్ ప్రశస్తమైనదంటారు. మనీ (డబ్బు) వుంటే ఆరోగ్యము, శక్తి, వుత్సాహము అన్నీ వస్తాయి. 'ఎం' అంటే ఇంతవరకు 'మనీ' అనుకునేవాళ్ళం; ఇప్పుడు మంత్రిత్వానికి కూడా దాన్ని వర్తింప చేసుకోవలసి వుంటుంది. మంత్రి అయిన వ్యక్తికి ఏనుగు బలం వస్తున్నది; రాత్రింబవళ్ళు విధివిరామం లేకుండా తిరిగే ఓపిక, వుత్సాహము వస్తున్నాయి. అరవై దాటిన మంత్రి శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డి యువకోత్సాహంతో అవిరామంగా తిరగడం చూస్తుంటే, ఆ వీర్యం ఆయనదికాదు, ఆయన మంత్రిత్వానిదని పిస్తుంది! కాదంటారా?

29 తేది రాపూరు సమితిలోని విరుద హాలులో గొప్ప సన్మానం; పెద్ద సభ. మాజీ మంత్రి శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షత.

రాపూరు సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం. ఆదినారాయణరెడ్డి మంత్రికి స్వాగతం చెప్తూ, సమితి గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి వరాన్ని కోరాడు. చికదవోలు పంచాయితీ స్వాగతపత్రంలో ఒక వినతిని వినిపించారు. పాత్రేశ్వరాగుకు కళ్యాణపురం బ్రాహ్మణపల్లి సమీపంలో అనకట్టకడితే, 1500 ఎకరాలు సాగుకాగలదని, అందని చేయించి పెట్టమని విజ్ఞప్తి చేశారు. మంత్రి వెంకటరెడ్డి అక్కడికక్కడే ఇంజనీర్లను ఆదేశించారు - వెంటనే ఇన్వెస్టిగేట్ చేయండి; సంవత్సరంలోగా, ఇంకా ముందుగా అనకట్ట నిర్మాణం పూర్తి చేయడం సాధ్యమవుతుందేమో చూడండి అని ఆదేశించారు. అడిగినవాడికిలేదు అన కుండడంలో ముఖ్యమంత్రికి మన మంత్రి పోటీ పడుతున్నాడు!

రాపూరు తాలూకాలో నిల్వవున్న ఎనిమిది ఇరిగేషన్ స్కీముల పనులు జరుగుతున్నాయి; వచ్చే సంవత్సరాంతానికి అవి పూర్తికాగలవని మంత్రి తనవుపన్యాసంలో చెప్పారు. సోమశిల రెండవదశలో రాపూరు తాలూకాకు లాభం చేకూరుతుందని, అప్పటివరకు చెరువులే శరణ్యమని మంత్రి చెప్పారు. పనసారెడ్డిపల్లి కేంద్రంగా ఐదు గ్రామాలకు వర్తించే 'మినీ ఫార్మ్ స్కీము' ను మంజూరు చేయించవలసిందిగా జరిగిన విజ్ఞప్తికి, తన పలుకుబడిని వుపయోగించగలనని మంత్రి హామీ యిచ్చారు. ఈ ఐదు గ్రామాలలో వంద ఫిల్టర్‌పాయింట్లు వున్నాయట.

పొదలకూరు సమితిరాజా శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి మాట్లాడుతూ మందినీటికి ప్రజలు పడుతున్న యాతనలు మంత్రి దృష్టికి తెచ్చారు. 50 బావులడిగితే 25 మంజూరుచేశారని, తక్కినవికూడా శాంక్షన్ చేయవలసిందిగా కోరారు.

జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డి తదితరులుకూడా వుపన్యసించారు.

, , ,

అరోజే పొదలకూరు సమితి కార్యాలయంలో సమితి ప్రెసిడెంటు రమణారెడ్డి సమావేశం ఏర్పాటుచేశాడు. పొదలకూరు మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువును మరమ్మత్తు చేయించవలసిందని, పొదలకూరుకు జూనియర్ కాలేజిని ప్రసాదించవలసిందని శ్రీ రమణారెడ్డి విజ్ఞప్తిచేశాడు. చెరువు మరమ్మత్తుకు సరేనన్నాడు మంత్రి; దాత ఎవరైనా ముందుకువస్తే కాలేజీవిషయం ప్రయత్నిస్తామన్నాడు. నిరుద్యోగాన్ని పెంచే ఈ కాలేజీల వేలంవెర్రి ఏమిటోమరి!

, , ,

30 తేది నెల్లూరు తాలూకా, పెనుబర్తి మంత్రి వెంకటరెడ్డికి ఘనమైన స్వాగతం పలికింది. అది వెంకటాచలం సమితి గ్రామం; సమితి ప్రెసిడెంటు సైరహోదు, వైస్ ప్రెసిడెంటు దండిగా హోదా!

రక్షితమంచినీటిపథకం, సర్వేపల్లికాల్వ నుండి చెరువుకు నేరుగా సప్లయ్‌కెనాల్, హరిజనులకు ఇండ్లస్థలాలు- దారి, పక్కా పాఠశాల ప్రాథమికపాఠశాల- గ్రామస్తుల కోర్కెలివి. శ్రీ చింతలపల్లి గోపాలరెడ్డి మంత్రికి సమర్పించిన నివేదికలో పై కోర్కెలు వినిపించాడు. సభకు నెల్లూరు గవర్నమెంటు ప్లీడరు, పెనుబర్తి అల్లుడు శ్రీ మేనకూరు మోహనరామరెడ్డి అధ్యక్షత వహించాడు.

మంత్రి సప్లయి కెనాల్ విషయం పరిశీలించమని ఇంజనీర్లనుకోరారు. వివరాంతో గ్రామస్తులు ముందుకొస్తే, మంచినీటి పథకానికి ప్రయత్నిస్తామన్నారు. గ్రామ కక్షలు మానండి; అదే గ్రామాభివృద్ధికి కీలకం అని శ్రీ వెంకటరెడ్డి 'హితబోధ' చేశారు!

జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి శ్రీ సి. వి. శేషారెడ్డి, కలివెలపాలెం భగీరథుడు-సర్పంచ్ శ్రీ పోతల వెంకటకృష్ణారెడ్డి వుపన్యసించారు. శ్రీ దొడ్ల రామరెడ్డి వందనాలు చెప్పారు.

నార్త మోపూరు వదాన్యత

ఐశ్వర్యంతో తులతూగుతూ, రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి, రేబాల కోదండరామరెడ్డి వంటి వదాన్యుల పుట్టినిల్లయిన నార్త మోపూరు స్కూలు అద్దెకొట్టంగా అద్దె కొంపలో కాపురం చేయవలసివచ్చిందంటే సిగ్గుపడాల్సిన విషయమే! ఆలోటును, ఆ మచ్చను తీర్చారు శ్రీ కాకాణి వేణుగోపాలరెడ్డి. స్వగృహాన్ని, స్కూలుకు అనుగుణంగా మార్పులు చేయించి, తన మాతామహుడు పాలిచర్ల రఘురెడ్డి స్మృతి చిహ్నంగా దానంచేశాడు. ఆ భవనానికి స్పీకరు శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డి 26 తేది ప్రవేశోత్సవం జరిపారు. సాంఘిక సంక్షేమమంత్రి శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి దాత చిత్రపటాన్ని ఆవిష్కరిస్తూ, నివాస భవనాన్ని విద్యాసంస్థకు అప్పగించడం అపూర్వమైన త్యాగమంటూ వేణుగోపాలరెడ్డిని అభినందించారు. సర్పంచ్ శ్రీ రేబాల వెంకటరెడ్డి పక్షంగా శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి దుశ్శాలువతో వేణుగోపాలరెడ్డిని సన్మానిస్తూ, పూర్వదిశవైపు వెళ్ళడానికి, గ్రామాభివృద్ధికి ఇతోధికంగా కృషిచేయవలసిందని సలహాయిచ్చారు. బుచ్చి సమితి డి ఆర్. ఓ శ్రీ హెచ్. కె. బాబు చేతులమీదుగా సన్మానపత్రం సమర్పించింది. గ్రామస్తులు శాలువతో, పూలదండలతో వేణుగోపాలరెడ్డి త్యాగాన్ని మిక్కుమిక్కిలిగా సత్కరించారు.

మేనోరె తన మిత్రుడు వేణుగోపాలరెడ్డిని అభినందిస్తూ మాట్లాడారు. సమితి రాజు మేనకూరు బాలకృష్ణారెడ్డి కోర్కెలేకుండా వుపన్యసించారు; స్కూలుకు అనుబంధంగా హాస్టలును మంజూరు చేయవలసిందిగా మంత్రిని కోరారు.

త్యాగమయ వాతావరణంతో కూడుకున్న ఈ సభ కనులు మిరుమిట్లుగొలిపే కరెంటుకాంతులతో, అధికార అనధికార ప్రముఖులతో నిండుగా వున్నది. శాసనమండలి సభ్యుడు శ్రీ వేణుమాధవ్ ధన్యవాదసమర్పణసహిత వుపన్యాసం కార్యక్రమానికి ప్రత్యేక ఆకర్షణ. సమితి పక్షాన వేణుమాధవ్‌కు కూడా ఒక శాలువ కప్పారు.

అందరూ వేణుగోపాలరెడ్డిగారినే అభినందించారు. మేము సమితి అధ్యక్షుణ్ణి కూడా అభినందిస్తున్నాము ఆయన దివదాన్యత; ఈయది వాగ్దానాన్ని క్రియారూపానికి తెచ్చిన కార్యకుశలత!

చెన్నారాయుడుపాళెం గ్రంథాలయం

ఊర్లో విద్యావంతులెందరు వున్నా, ఆ పూర్వ విజ్ఞాన జ్యోతి వెలిగించుకునేటట్లు కావడంలేదు. చెన్నారాయుడుపాళెమే తార్కాణం. హైకోర్టు న్యాయవాదిగా వున్న పెద్దాయన శ్రీ ఎం. వి. రమణారెడ్డి ఆ గ్రామస్తుడు. అతను ఆ పూర్వ గ్రంథాలయ స్థాపనకు, పక్కా గ్రంథాలయ భవనానికి, శాశ్వత నిర్వహణకు ఆ గ్రంథాలయాన్ని జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థకు అప్పగించడానికి కారకుడయ్యాడు.

—కొరవ 7వ పేజీలో

నార్తమోపూరు స్కూలు భవనదాత చిత్రపటావిష్కరణం. ఎడమవైపు: స్పీకరు ఆర్. డి. ఆర్., దాత కాకాణి వేణుగోపాలరెడ్డి; కుడివైపు- మంత్రి భాట్టం శ్రీరామమూర్తి, బుచ్చిసమితి ప్రెసిడెంటు మేనకూరు బాలకృష్ణారెడ్డి.

For SALE

Willys Jeep - Model 1955
(B. R. M 4025)
Contact
G. Rajagopala Rao
Secretary, Nellore Mines
Group Ocational
Trining Centre.
(Near Madras Bus Stand)
Achari Street - Nellore.

or 21 or 66 c. p. c.

ప్రకటన

అమలాపురం సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో

ఇ. పి 124/1972 ఓ. ఎస్ 14/1965

వేగిరాజు వెంకటసుబ్బయ్యమ్మ — డిక్రీహో.

1. ఉద్దరాజు సత్యనారాయణరాజు,
2. యిందుకూరి రంగరాజు —2, 3 జె. డి. లు

యిస్తేహారువారిలా స్థిరాస్తియొక్క వేలం షరతులు నిర్ణయించుటకు 13-8-75 తేది వాయిదా 2, 3 జె. డి. లకు అభ్యంతరము వున్నచో, ఆరోజు ఉదయం 11 గంటలకు స్వయముగాగాని, ప్లీడర్లద్వారాగాని హాజరయి మనవి చెప్పుకోనిచో మీ పరోక్షమందు విమర్శించబడును.

—కావిమండి ప్రకాశం
అడ్వకేటు.

కావలి సబ్‌జడ్జి కోర్టులో

ఇ. పి నెం 58/1974

నెల్లూరు ఓ ఎస్ నెం. 150/50

చిట్టమూరు సుబ్బరామిరెడ్డి —వాది.
జెట్టి కొండారెడ్డి వగైరాలు — ప్రతివాదులు.

5) పాలిచర్ల వెంకటరమణారెడ్డి, సాకిన్- మాలప్యానగరు, గూడూరు అసెంబ్లీ-

ఈనెంబరులో 5వ ప్రతివాదికి హేతువు నోటీసు నిమిత్తం తే 26-7-1975 దికి వాయిదా వేయబడియున్నది. సదరు వాయిదారోజు ఉదయం 11 గంటలకు 5వ ప్రతివాది కోర్టుకు హాజరై అభ్యంతరం ఉన్నయెడల తెల్పుకోవలెను.

—శింగంపల్లి రామమూర్తి.
వాది అడ్వకేటు

గుడివాడ సబ్‌కోర్టులో

ఓ. ఎస్. 51/52 ఇ. ఎ. 473/74

శ్రీ భారత లక్ష్మీ రైస్‌మిల్ కంట్రాక్టర్సు అండ్ కో., వైజల్స్ మేనేజింగ్ పార్టనరు తాడికొండ మల్లికార్జునరావు వగైరా.

-పిటీషనరు.

1) దేవర వెంకటసుబ్బమ్మ (6వ జె. డి.)
2) యిడమలపాటి అనే పద్మనాభుని అన్నపూర్ణమ్మ మైనరయినందున గార్డియను భర్త పద్మనాభుని బ్రహ్మయ్య (7వ జె.డి.)
3) యిడమలపాటి స్వరాజ్య లక్ష్మి మైనరయినందున గార్డియను పినతండ్రి యిడమలపాటి వెంకటసుబ్బారావు (8వ జె. డి.)

-రెస్పాండెంటు.

యీ నెంబరులో వేలం పెట్టినట్లు దాఖలా ఆస్తిలో రెస్పాండెంట్లకు గల 3/8 వంతు వాటాకు అప్సెట్ ప్రయిజు రూ 5000 లుగా నిర్ణయించేసి పాటకు ప్రారంభించుటకు వుత్తర్వులు కోరుతూ దాఖలు చేసిన ఇ. ఎ. 473/74 పిటీషను రెస్పాండెంట్లకు నోటీసునిమిత్తము తే 19-7-1975 దికి వాయిదా వేసినారు. గాన సదరు పిటీషనులో అభ్యంతరం వున్నయెడల వాయిదానాడు స్వయముగాగాని, ప్లీడరుగారిద్వారాగాని హాజరై తెల్పవలెను. లేనియెడల పరోక్షముందు వుత్తర్వులు పొందబడును.

—అరాలో కొరాభిరామయ్య.
పిటీషనరు తరపు అడ్వకేటు.

ఎడమవైపు : రామానాయుడు అవార్డు సన్మానాన్ని 'జమీన్ రైతు' మేనేజింగ్ ఎడిటరు తూపిలి పార్థసారథి నుండి స్వీకరిస్తున్న 'ఆంధ్రభూమి' సంపాదకుడు గోరాశాస్త్రి: ఆచార్య రంగా తిలకిస్తున్నారు. కుడివైపు : జయంతి సభలో ఉపన్యసిస్తున్న రంగా, గోరాశాస్త్రి, నాగినేని వెంకయ్యగార్లు.

స్థానికజర్నలిజంవైతాళికుడురామానాయుడు!

(5వ పేజీ కొరవ)

విశదంగా, వివరంగా యిస్తుంటుంది 'జమీన్ రైతు.' కాని యివ్వాడు తనకే సంబంధించిన సభ అధ్యక్షులకి, తన విషయమే వ్రాయాల్సొచ్చేసరికి, కొంచెం తటపటాయిందాల్సొస్తూంది; 'స్వకీయ' మోతుబరేమోననే జంకు, భయం కల్గుతున్నాయి!

29 తేది సాయంకాలం టౌన్ హాల్లో ఆచార్యరంగా అధ్యక్షతన నెల్లూరు వెంకట రామానాయుడు జయంతి జరిగింది. జర్నలిజంలో విశిష్టకృషికి అభినందన సూచకంగా 'ఆంధ్రభూమి' సంపాదకుడు శ్రీగోరాశాస్త్రికి 'రామానాయుడు అవార్డు' యివ్వబడింది. జమీందారీ వ్యతిరేకోద్యమంలో రంగా, రామానాయుడుగార్ల సహచరుడు శ్రీ నాగినేని వెంకయ్య ఉపన్యసించారు. రామానాయుడుగారి 'మొఫిసిల్ జర్నలిజం'ను గురించి శ్రీ బండి నాగరాజు సోదాహరణంగా ప్రసంగించారు 'జమీన్ రైతు' కమిటీ సభ్యుడు శ్రీ పి. వి. రమణారెడ్డి స్వాగతించారు.

గోరాశాస్త్రి 'తెలుగు స్వతంత్ర' సంపాదకుడుగా అనాటి యువతరాన్ని ప్రభావితం చేసిన అభ్యుదయ భావుకుడు. ఖాసా సుబ్బారావు శిష్యుడుగా 1945 లో పత్రికా ప్రపంచంలో పుట్టి, 1961 దాకా 'తెలుగు స్వతంత్ర'లో పెరిగి, ఆతర్వాత 'ఆంధ్ర భూమి'లో స్థిరపడినవాడు గోరాశాస్త్రి. జర్నలిస్టుల్లో గోరాశాస్త్రి ఉభయభాషా ప్రవీణుడు. అనాడు తెలుగు, ఇంగ్లీషు 'స్వతంత్ర' లద్వారా, ఈనాడు 'ఆంధ్ర భూమి'కి సంపాదకత్వం, 'దక్కన్ క్రానికల్'కు సంపాదకీయాలద్వారాను ఆయన ప్రసిద్ధుడు. శ్రీమతి రామలక్ష్మి అరుద్ర మాటల్లో "గోరాశాస్త్రి వంటి అసామాన్య సంపాదకునికి సంవత్సరపు 'రామానాయుడు అవార్డు' ఇవ్వడం చాలా ఆనందదాయకంగావుంది. శ్రీ గోరాశాస్త్రి చేత తర్ఫీదు యివ్వబడిన నాలాంటి జర్నలిస్టులు ఆయనని ఎన్నడూ మరచిపోలేరు ఎందుకంటారా? ఆయన పాఠాలు వంటబట్టేలా చెప్తారు. అందుకే ఈ శాఖలో శ్రీ గోరాశాస్త్రి శిష్యురాలనని చెప్పుకునేందుకు గర్వపడే దరిదాపు ఏకైక మహిళా జర్నలిస్టుగా నిలబడ్డాను నేను వారికి మీకు ఈ సందర్భంలో నా అభినందనలు. మీ పత్రికవంటి నిశితమైన పత్రిక, గోరావంటి నిశిత దృష్టిగల సంపాదకుని గౌరవించ నిర్ణయించడం-బంగారానికి తావి అబ్బినట్టుగా తోస్తుంది నాకు" అంటుందామె.

'హృదయములు దీర్చి చదువుకో సదయులారా'!-అన్నట్టుండింది రంగాగారి ఉపన్యాసం. అది లాంఛనప్రాయపు అధ్యక్షోపన్యాసం కాదు; అర్ధ శతాబ్దపు రాజకీయ చరిత్రలోని ఒక ప్రముఖాధ్యాయసమీక్ష. ఒక ఇష్టాగోష్ఠి, తనకు అత్యంత ప్రీతికరమైన పాత జ్ఞాపకాలను అనుభవాలను స్మరణకు తెచ్చుకోవడం.

"యాభైయేళ్ళక్రితం రైతులకు రాజులంటే భయం. రాజానేరాలకు శిక్షలు లేవు, దురాగతాలకు అదుపులేదు. వాళ్ళని ఎదిరించడానికి ఎవరికీ సాహసం ఉండేది కాదు. అటువంటి పరిస్థితుల్లో జమీందారీ వ్యతిరేకోద్యమం ప్రారంభమైంది. ఉద్యమకారులను చూచి ప్రజలు భయపడేవారు; పిచ్చిపట్టిందా అనుకునేవారు. జమీందార్లు ఉద్యమకారులను కొట్టించారు, తన్నించారు, దండించారుకూడా!

"నెల్లూరుజిల్లాలో పొణకా కనకమ్మగారి కుటుంబం ఈ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించింది. ఐదారులక్షలు ధారపోసింది. వారికి రామానాయుడు తోడైనాడు. రామానాయుడు చదువుకున్నవాడు, జాతీయవాది, గాంధీజీ శిష్యుడు పైగా గంగలలాంటి కంఠంతో చక్కగా పాడేవాడు. పొణకావారి కుటుంబంలో పట్టాభిరామరెడ్డి ఈ నిప్పు రగిల్చారు; రామానాయుడు జ్వాలను రేపాడు. కోర్టు పాలయ్యారు. దెబ్బలు తిన్నారు. జమీందార్ల దుండగాలను బయటపెట్టడానికొక పత్రిక వుండాలనుకొని, నావద్దకు-వచ్చియున్న కాలేజీ-వచ్చారు.

"తర్వాత జమీందారీ వ్యతిరేకోద్యమం ఎంతగానో పెరిగింది. రాష్ట్రస్థాయిలో నేను అధ్యక్షుడుగా, రామానాయుడు కార్యదర్శిగా ఒక సంఘం ఏర్పడింది. జమీందారీరైతుల కష్టనష్టాలు విచారించి, సేకరించి ఒక రిపోర్టు తయారుచేశాం గ్రామాలన్నీ తిరిగాం; రైతులకష్టాలు, రాజుల దుండగాలు తెలుసుకొన్నాం. రైతులు మమ్మల్ని చూచి భయపడేవారు; భోజనానికి పిలవడానికైనా వెనుకాడేవారు. ఆ రిపోర్టును 'స్వరాజ్య'లో వెయ్యడం మొదలుపెట్టాడు ప్రకాశంపంతులు. 'స్వరాజ్య'కు 35 వేలు విరాళమిస్తామన్న రాజాలు, ఈ నివేదిక చూచి మానేశారు. అనా పంతులు గారు నిరుత్సాహపడలేదు!

"జమీన్ రైతు వస్తూందంటే జమీందార్లు వణికిపోయేవారు. 'సీతలబర్తలు కొట్టా' మన్నారు రామానాయుణ్ణి. రాజ్యం వారిది; జిల్లాబోర్డు, తాలూకాబోర్డులు వారివే వాళ్ళని ఎదిరించడం సామాన్యమా? రామానాయుణ్ణి చంపించాలని వ్యూహన్నిందారు; తప్పించుకున్నాడు. ధైర్యంగా ఉద్యమంలో పనిచేశాడు. నావెంటతిరుగుతూ నన్ను రక్షించుకుంటూ వచ్చాడు. ఉద్యమం జాతీయస్థాయి రావడానికి నేను పార్లమెంటుకు వెళ్ళాలన్నాను. జమీందార్లను ఎగతాళిచేస్తూ కార్టూన్లువేసి, 'రైతుకే ఓటివ్వవలెనన్నా' వంటి పాటలువ్రాసి, నన్ను గెలిపించాడు. ఆ ఉద్యమం అంతగా బలపడబట్టి జమీందార్లు పోయారు. తర్వాత పటేల్ చాకచక్యం వల్ల సంస్థానాలు పోయాయి.

"రామానాయుడు రచనలోనేకాదు, మాటలోనూ సాగసుండేది. నెల్లూరు మాండలికానికి ఆంధ్రదేశంలో విశేష ప్రచారంచేసి, అందులో బలం వుందని నిరూపించాడు. ఆయన ఉద్దేశ్యంలో నెల్లూరివారికి కావలసినది నేర్పించుకోవాలని, మంచిమాట అనిపించుకోవాలని వారి ఆశగా వుండేది. ఈరోజు రామానాయుడు లేడు; కానీ ఆయన మనలోనే నిలిచిపోయాడు. ఈ దేశంలో చెప్పుకోదగిన ప్రజాసేవకుల్లో ఒకడు, రైతుసేవలో గ్రామసేవలో ప్రధానమైనవాడు"-ఇదీ రంగాగారి ప్రసంగం. నిజానికి ఆయన ఉపన్యాసం 'రిపోర్టు' చెయ్యడం కత్తిమీద సాము. సాదా 'రిపోర్టింగు'కు అందని ఉపన్యాసం అది.

తర్వాత గోరాశాస్త్రి. మాటసరసికులు ఆయన ప్రసంగధోరణికూడా మార్పు వస్తున్నాయి.

"ప్యూడల్ వ్యవస్థను నిరోధించడంలో

—కొరవ 7 వ పేజీలో

నెల్లూరు జిల్లాలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన విద్యాసంస్థ

పి. టి. కాలేజి

ఫోను : 1292

పెద్దబజారు - నెల్లూరు.

20 వేల రూపాయల వ్యయంతో

17 మంది అధ్యాపకవర్గంతో

(Retired Headmasters & Post graduates)

లేబొరేటరీ; లైబ్రరీ; హాస్టలు వసతులతో

పునఃప్రారంభం : 12-7-75

(English & Telugu Media)

MATRIC, X CLASS, INTER, & DEGREE CLASSES.

M. B. B. S. (Entrance)

పూర్తి వివరములకు : ప్రాస్పెక్టస్ 50 పైసలు.

టెక్నికల్ హైస్కూల్ ప్రవేశ ప్రకటన

(గవర్నమెంట్ పాలిటెక్నిక్‌కు అనుబంధసంస్థ) నెల్లూరు

7 వ తరగతిలో ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థులకు పై సంస్థలో మూడు సంవత్సరములు సాంకేతిక శిక్షణ యివ్వబడును.

—ఇందు బోధనావిషయములు—

ఎలక్ట్రికల్ పనులు, వెల్డింగ్, టర్నింగ్, కార్పెంటరీ, ఫిట్టింగు మొదలగు మెకానికల్ పనులు మరియు అందుకు సంబంధించిన పాఠ్యాంశములు, ఇంజనీరింగ్, డ్రాయింగ్, సైన్సు, లెక్కలు, ఇంగ్లీషు మొదలైన అంశములు 10 వ తరగతికి సమానపరిమితిలో బోధింపబడును.

ఇందు ఉత్తీర్ణులైనవారు సాంకేతిక నిపుణులు కాగలరు. ఇంటర్మీడియట్, పాలిటెక్నిక్ మొదలగువాటిలో ప్రవేశార్హులగుదురు. చేరినవారిలో 50 శాతం నెల ఒకటికి రూ 20 ల వంతున స్టైపెండ్ యివ్వబడును. పీజులు లేవు. దరఖాస్తుఫారములు గవర్నమెంట్ పాలిటెక్నిక్ ఆఫీసులో ఉచితముగా యివ్వబడును.

ప్రిన్సిపాల్,
గవర్నమెంట్ పాలిటెక్నిక్ - నెల్లూరు.

Edited, Printed and Published by N Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore A. P.